

SLOVENSKI

Poročevalec

izdaja se štaka... Direktor: Rudi Janžura... Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3...

PLENUM GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE

Onalogah SZDL

pri razvijanju stanovanjskih skupnosti

Na plenarnem zasedanju je Glavni odbor SZDL Slovenije priporočil članstvu naj študira in se usposablja na smernicah VII. kongresa ZKJ — Jože Ingolič o nalogah SZDL na vasi in Vlado Krivic o nalogah SZDL pri organiziranju stanovanjskih skupnosti

LJUBLJANA, 12. junija. — V torek je imel Glavni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije v Klubu ljudskih poslancev svoje plenarno zasedanje.

Zasedanja se je udeležil tudi generalni sekretar SZDL Jugoslavije tov. Edvard Kardelj ter sodeloval v razpravi. Dopoldne je imel tovariš Jože Ingolič referat o delu SZDL na vasi, v razpravi pa so sodelovali tovariši Franc Simonič, Tine Remškar, Vilma Pirkovič in Franc Martinc.

IZ GOVORA TOV. VLADA KRIVICA

Lahko ugotovimo, da je doba bistrenja načelnih gledišč o vlogi in pomenu, o okvirih in nalogah stanovanjskih skupnosti, v glavnem za nami. Dosedanji uspehi povsem potrjujejo pravilnost naših načelnih koncepcij o vlogi in nalogah stanovanjskih skupnosti.

Povsod tam, kjer imamo pretežno družine, kjer sta oba starša zaposlena, ali pa kjer bi se morale lahko zaposliti, če bi imela urejena najnujnejša vprašanja v zvezi s prehrano in prekrbo družine, varstvom otrok in slično, so že zaživele prve stanovanjske skupnosti, ali pa že delajo iniciativni odbori in se vodijo živahne organizacijske priprave in razprave.

Pri vsem tem pripravljalnem delu so pokazali veliko aktivnost zlasti ObLO v mestih in industrijskih centrih, organizacije SZDL ter mnoge družbene organizacije in ustanove, kakor n. pr. Zveza ženskih društev, Društvo prijateljev mladine, Redni križ, Zavod za napredek gospodinjstva in druge, pa tudi gospodarske organizacije, sindikati in zbori proizvajalcev. Tudi tisk in radio sta dala te aktivnosti precej publicitete in podpore.

Osnovalna naloga stanovanjskih skupnosti kot je znano, ni kakor bi kdo sodil po samem imenu, skrb za upravljanje s stanovanjskim skladom, nego skrb za pomoč družini. Zato stanovanjsko skupnost označujemo tudi kot razširjeno družino oziroma kot razširjeno gospodinjstvo. Iman. o vrsto perečih vprašanj, ki jih v korist družini ne more hitro in ekonomično reševati niti komuna niti hišni sveti. To so zlasti organizacije družbene prehrane,

ustanove za varstvo otrok, servisi za preskrbo, čiščenje, pranje, popravila itd.

Teh problemov komunna in njeni organi ne morejo hitro in dobro reševati, ker so preobremenjeni z delom na urejanju širših komunalnih, gospodarskih in družbenih potreb. Hišni sveti pa so — tudi če bi razširili področje njihovega udejstvovanja — materialno mnogo prešibki in omejeni na veliko premajhno področje, da bi lahko nudili naši delovni družini uspešno materialno, tehnično, organizacijsko in kadrovska pomoč.

Velikanska prednost take organizacije, kar izredno jasno dokazuje že dosedanja praksa stanovanjskih skupnosti, je predvsem v tem, da izredno razširja področje neposrednega družbe-

nega upravljanja, torej je maksimalno demokratična, hkrati pa omogoča nabavo najmodernejših sredstev, katerih uporaba je racionalna in cenena le pri širokem izkoriščanju kapacitet itd., torej je maksimalno ekonomična.

Dodam naj še, da tako organizirana stanovanjska skupnost zagotavlja ekonomičnost in polno ali delno zaposlitev žena, starejših, delno invalidnih in mlajših oseb, katerih pomoč je lahko zelo dragocena za stanovanjsko skupnost, vendar pa večinoma mnogo cenejša, ali pa celo brezplačna.

Ti in drugi momenti predvsem zagotavljajo ekonomičnost v poslovanju servisov, delavnice in ustanov stanovanjskih skupnosti. (Nadaljevanje na 2. strani)

De Gaulle popustil

Vlada je odložila določitev datuma občinskih volitev v Alžiriji

Pariz, 11. jun. (Tanjug) Na zahtevo premiera de Gaulle se je francoska vlada odločila, da bo odložila določitev datuma občinskih volitev v Alžiriji, proti kateri je večer nastopil vsealžirski komite narodne rešitve. Sporočilo alžirskega komiteja je bilo osrednja točka današnje izredne seje kabineta.

Nocoj so objavili telegram, ki ga je de Gaulle poslal vrhovnemu poveljniku in vladnemu delegatu v Alžiru generalu Salanu kot odgovor na včerajšnje zahteve komiteja. Telegram, ki ga je de Gaulle poslal Salanu, je bil sprejet po hudi razpravi na seji vlade, na kateri so skoraj vsi državni ministri zahtevali pojasnila in nujne disciplinske ukrepe.

Danes seja Zveznega izvršnega sveta

Beograd, 11. junija. (Tanjug) Zvezni izvršni svet bo imel jutri sejo, na kateri bo razpravljal o več predlogih uredb, odločb in sklepov z gospodarskega področja in socialne politike. Pročit bo tudi pregled gibanja gospodarstva v prvih mesecih leta, načrt zakona o ustanavljanju in poslovanju okrevališč ter načrt zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o delovnih odnosih.

zlasti se, ker komite narodne rešitve še vedno vodijo oficirji in generali, ki vsaj uradno priznavajo ukaze vladnega delegata generala Salana.

komite so skoraj vsi državni ministri zahtevali pojasnila in nujne disciplinske ukrepe. Ton de Gaullova telegaama Salanu in odločitev vlade, da za sedaj ne bo določila točnega datuma za občinske volitve v Alžiriji, kažejo, da v Parizu nečesto dramatični dogodkov in da hočejo pridobiti časa za utrditev nove oblasti. Prav zato v Parizu niso niti sprejeli alžirskih zahtev niti jih niso odklonili, vendar pa je splošni položaj v odnošjih med metropolo in Alžirijo še vedno daleč od dobrega.

Komisija OZN za Libanon

New York, 11. jun. (AFP) — Varnostni svet OZN je sprejel švedsko resolucijo, ki predlaga, da bi v Libanon poslali komisijo OZN. Resolucija je bila sprejeta z 10 glasovi. Sovjetska zveza pa se je vzdrlžala. Varnostni svet je nato prekinil sejo in se bo sestel, ko bo dobil poročilo od opazovalcev Libanona, Generalni sekretar OZN Hammarskjöld je izjavil, da bo komisija opazovalcev OZN prispela v Libanon že jutri.

JUGOSLOVANSKO-INDIJSKA BLAGOVNA IZMENJAVA

Beograd, 11. jun. (Tanjug) Pričakujejo, da bo sredi julija prispela v Jugoslavijo delegacija indijskih izvoznikov, ki jo

bo vodil pomočnik ministra za trgovino in industrijo Candra. V Beogradu so mnenja, da bo prihod indijskih izvoznikov v Jugoslavijo zelo koristen za pozivitev trgovinske izmenjave med Indijo in Jugoslavijo.

Jugoslovanski izvoz v Indijo se je lani stalno dvigal. Najbolj se je povečal izvoz strojev, električnih aparatov, opreme in transportnih sredstev. Čeprav se je tudi jugoslovanski izvoz iz Indije lani povečal, v primerjavi s prejšnjimi leti, pa še vedno zaostaja za izvozom. Največja postavka v našem izvozu je železna ruda (približno 87.000 ton), medtem ko so lani dodali k izvoznemu seznamu samo manganovo rudo. Ostale uvozne postavke niso pomembne.

Letos se bo jugoslovansko-indijska blagovna izmenjava precej povečala, ker pričakujejo dobavo več naravnih predmetov. Letos bo Jugoslavija in Indija dobavila 100 nosilcev za mostove, 12 lokomotiv, 6000 kmetice, 30.000 ton železniških tirov in tramper z 12.500 tonami nosilnosti.

S svoje strani si Indija zelo prizadeva povečati izvoz v Jugoslavijo in pričakujejo, da bo k temu precej pripomogel prihod delegacije njenih izvoznikov. Poled tega se je Indija odločila, da bo letos povečala svojo udeležbo na jesenskem mednarodnem velesejmu v Zagrebu, kjer se bodo lahko kupci bolje seznanili z izvoznimi možnostmi Indije.

Eisenhowerjev odgovor Hruščovu

Washington, 11. jun. Predsednik Eisenhower je v pismu sovjetskemu premieru Hruščovu predlagal, da bi se konferenca strokovnjakov, ki bi proučevali tehnične možnosti za nadzorstvo sporazuma o ukinitvi atomskih poskusov, začela 1. julija v Zenevi.

De Gaulle se bo sestel z Dullesom

Pariz, 11. jun. (Tanjug) V Parizu so nocoj uradno sporočili, da bo ameriški državni sekretar Dulles prišel v začetku prihodnjega meseca na razgovore s premierom de Gaulleom.

Izzivanje in izsiljevanje

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

PARIZ, 11. jun. (Po telefonu). — Čeprav ni razloga za paniko, vendar razvoj dogodkov v Alžiriji dobiva take oblike, da ni pretirano reči, kako francoska prihodnost upravičeno lahko vzbuja resno zaskrbljenost v svetu. Kar smo pred nekaj dnevi predvidevali kot možen preobrat, kot ekstremistične poskuse, je presešlo vsa naša najbolj pesimistična pričakovanja.

Toda noben uvod ne govori tako prepričljivo kakor ton in besedilo same resolucije, ki jo je večerj poslal de Gaulle centralni komite narodne rešitve za Alžirijo in Saharo.

Zadostuje le nekaj citatov iz te resolucije komiteja, ki si predvsem čestita samemu sebi, ker so s stalnim in nepopustljivim pritiskom prisilili sistem, da se je zatekel k de Gaulleu.

Srečni so, da se jim je posrečilo dobiti obljubo o totalni integraciji Alžirije mezarje. Vendar opozarjajo, da razumejo to integracijo med metropolo in Alžirijo in ne v okviru Alžirije same. Zanje vključuje ta integracija ukinitve okvirnega zakona in odstranitve vseh upravnih organizmov, ki bi pomenili alžirski partikularizem: ministrstvo za Alžirijo, saharško ministrstvo, alžirski denar, carina, železnice itd. (Ali naj bo to znamenje, da je de Gaulle mislil nasprotno?)

Zlasti vztrajajo na resnični nevarnosti, ki bi jo predstavljale občinske volitve, katere je težko izvesti in ki bi jih navdihovala načela okvirnega zakona, katerega so odbili. Svečano pa poudarjajo, da je bistvena misija komiteja, da

povzroči restavracijo duhovnih vrednot, povezanosti, enotnosti in bratranja in da se bori proti materialističnim činiteljem nesloge in sovraštva.

Ti činitelji nesloge so politične stranke in treba je doseči njihov razpust, da bi bilo moč zediniti vse Francoze na liniji vedno živih resničnosti, ki predstavljajo splošni interesi; družinsko okolje, poklic, občina, provinca, domovina. Menijo, da je odslej njihova dolžnost, da širijo po vsej Franciji ideje državne restavracije, da bi končno sestavili pravo vlado narodne rešitve in da zagotove de Gaulleu globoko in čvrsto podporo ljudstva, da se bo lahko učinkovito upr komunistični zaroti, ki se naslanja na vse izdajalce domovine.

Zato so se odločili, da z vso avtoriteto, ki jim jo daje akcija, začeta 13. maja, podpro kampanjo nacionalne obnove, ki se je bodo lotili v metropoli komiteji narodne rešitve. Ta resolucija je vse ono, kar so zatrjevali predstavniki komiteja večerj in danes, da ni njen namen: vojna napoved de Gaulleu, izzivanje in izsiljevanje.

Te vedno žive resničnosti, katere naštevamo resolucija, so preveč istovestne z zloglasnim Petainovim geslom »Delo, družina, domovina«, da nas ta podobnost ne bi bočila v oči. Drugo — občinske volitve. Komitej med te osnovne živne resničnosti prištevajo občino (de Gaulle je prav tako poudarjal, da štata občina in funkcija župana jedro vsake demokratične oblasti). Toda, kadar gre za te občinske oblasti v Alžiriji, tedaj — kot kaže — za komiteje to načelo ne velja več.

Sicer pa te resolucije ni treba podrobneje komentirati, ker že površno čitanje jasno odkriva njeno politično usmerjenost in podčrtava dejstvo, da komite odbija vse osnovne karakteristike politike, ki jo je razglasil de Gaulle ob svojem obisku.

Resolucija je bila sestavljena že v ponedeljek, poslana v odobritev Salanu, odobritev, ki je bila očitno dobljena, ker je bila za tem soglasno izglasovana v torek dopoldne. Na prvem tekstu, ki ga je komite razdelil novinarjem, je se pisalo: Odobreno od generala Salana. Kasneje je ta pripomba izginila, kajti medtem je bil telefonični razgovor s Parizom in Salan je takoj pooblastil svojega predstavnika da obnovi tisk, da njegova vloga ni, da odobri ali ne nekako resolucijo. Lahko jo samo sprejme ali zavrne. Menil je, da je ta resolucija popolnoma

sprejemljiva in zelo točno izraža mišljenje prebivalstva Alžirije. Hkrati je predstavnik dodal, da v nobenem primeru ne gre za izzivanje de Gaulle, ker tega »vsaj nekateri člani komiteja ne bi dopustili.«

V zvezi z delom, ki se nanaša na odstranitev strank, je predstavnik želel stanje ublažiti s trditvijo, da je komite mislil na njihovo imobilizacijo do referenduma. Priznal je, da nekateri člani komiteja sanjajo o ustvarjanju ene same stranke, vendar naj bi to ne bilo odraz mišljenja komiteja kot celote. V zvezi z volitvami je dodal, da se nikakor ne želi podrediti odločkom okvirnega zakona (a ta zakon predvideva enoten volilni postopek, na čemer misli graditi tudi de Gaulle svojo psihološko ofenzivo).

De Gaulle je že sinoči poslal Salanu brzojavko, v kateri govori o neprimernem in neprijetnem incidentu, o resoluciji, katere ton ne dopušča ugovora, o tem, da komite nima nobene druge pravice in dolžnosti, kakor da pod Salanovim nadzorstvom izraža mišljenja svojih članov. V brzojavki opozarja, da pričakuje od komiteja, da v prihodnje ne bo imel vladne iskrene pomoči doseči cilje, ki jih je določila enotnost, integralnost in neodvisnost domovine.

Tehtsk resolucije je povzročil zaprepačenost v vrstah političnih strank. Mollet, Pinay in Pflimlin so danes zahtevali odločno reakcijo de Gaulle, toda predsedstvo vlade skuša zmanjševati pomen dogodka. Vendar je značilna uradna izjava, da nihče ni doležil datuma občinskih volitev v Alžiriji in ni izključeno, da se bodo vršile šele po referendumu. Ali je to posledica resolucije? Doslej so namreč poluradno govorili o datumu

volitev v polovici julija. Preden smo zvedeli za resolucijo, se nikomur ni zdelo potrebno, da ta datum uradno demantira.

Toda alžirski komite se ni ustavil le na tej resoluciji. Takoj po izglasovanju je odpotovalo v Pariz osem članov komiteja, in to največkratimje struja, ki jo vodi Lagailarde in Denis. Delbecque se jima je danes pridružil. V Alžiru poudarjajo, da njihova misija ni ne uradna ne politična. Toda to zatrjevanje je naravnost smešno. Če se spomnimo na namen razširjanja alžirske akcije na metropolo. Sedaj postaja tudi jasnejše, zakaj je Soustelle nenadoma odložil svoj prihod v Pariz, kjer so ga pričakovali že v ponedeljek.

Vendar akcija se ni začela samo v Alžiru. Tudi Korzika ni zadovoljna s Thomazovim odhodom in zahteva, naj bi ostal vsaj do referenduma. Kar se tiče novega prefekta, izražajo svoje zadovoljstvo, toda to le zato, ker je Lamassoure najbližji sodelavec Jacquesa Soustellea.

Med tem časom se je de Gaulle posvetil gospodarskim in socialnim problemom, sprejel tudi predstavnike ostalih sindikalnih central, jim objubil največje naklonjenost svoje vlade ter po nekih vesteh celo predvidel, da naj bi sindikalni predstavniki v bodočem svetu republike sprejeli tudi zakonodajno oblast in naj ne bi imeli kakor doslej le posvetovalne. Toda ta sprememba bi bila odvisna od nove ustave. Razen tega postajajo vse jasnejši obrisi novega državnega posojila, ki bo razpisano najbrž že v začetku prihodnjega tedna in o katerem bo podrobnejša pojasnila francoskemu ljudstvu dal de Gaulle sam v petek v svojem govoru po radiu.

V. Hreščak

II. KOLO V IZLOČENEM DELU TURNIRJA NA ŠVEDSKEM

V zadnjih minutah - remi in zmaga

STOCKHOLM, 11. junija. Današnji drugi dan izločilnih kol na VI. svetovnem nogometnem prvenstvu je bil odločilen za pet ekip izmed zbranih šestnajstih, in sicer za reprezentance ČSR, Mehike, Paragvaja, Avstrije in Argentine, ki so bile preteklo nedeljo premagane. Razumljivo so njihovi današnji nasprotniki storili vse, da so se približali temu cilju.

Položaj ostalih šestih ekip, ki so se v nedeljo prve naloge rešile z neodločenim izidom, ni bil do večera pravzaprav niti dober niti slab, toda med temi šestimi enajstoricami so kar trije veliki favoriti: Anglija, SZ in Madžarska.

Nedvomno je bil današnji spored nekoliko pod vplivom spremenjenega vremena, saj že dva dni po vsem Švedskem močno dežuje in so bila igrišča povsem drugačna, kakor v nedeljo. Na posamezne ekipe je kvarno vplivalo tudi to, da kot izraziti favoriti v prvih tekmah odrezale slabo in niso mogle več zaigrati s poletom, s kakršnim so šle v boj od vsega začetka.

Västerås, 11. junija — Ze drugič je bil Arosvallen — mestni stadion v Västerasu prizorišče nastopa jugoslovanske nogometne reprezentance. Današnji nasprotnik Francija je bil v mnogočem še neugodnejši kakor nedeljski — Škotska.

JUGOSLAVIJA — Beara, Tomič, Crnkovič, Krstič, Zebec, Boškov, Petakovič, Veselinovič, Milutinovič, Sekularac, Rajkov.

FRANCIJA — Remetter, Kaelbel, Marche, Penverne, Jonquet, Lerond, Wisnieski, Fontaine, Kopa, Piantoni, Vincent.

Tekmo je sodil Griffith iz Walesa, stranska sodnika pa sta bila Kissling (Švicca) in Dragvol (Norveška).

Tudi tokrat je bil stadion polprezren, saj je bilo na tekmo prišlo nekaj 10.000 gledalcev. Pred začetkom igre je zastopnik Nogometne zveze Jugoslavije izročil darila Branku Zeb-

cu za 50, in Dobroslavu Krstiču za 25. nastop v državni reprezentanci.

Jugoslovani so tokrat igrali v belih majicah in belih hlačkah, Francozi pa v običajnih modro-belih dresih.

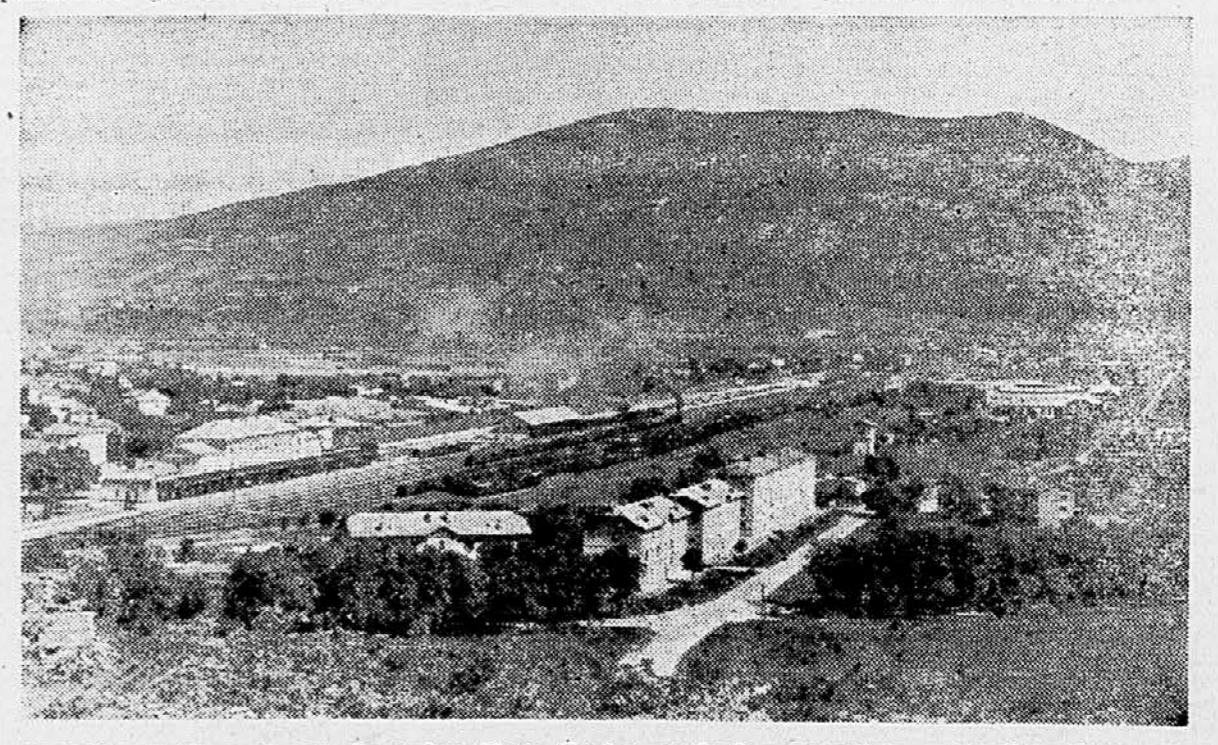
Igrišče je bilo zaradi dežja sicer precej mehko, vendar dokaj prikladno za igro. Vreme je bilo oblačno, temperatura 16 stopinj C. Vetra ni bilo.

LEPA IGRA DO ODMORA

Prvi polčas je zadovoljil tudi največje nogometne gurmane. Jugoslovani so zaigrali bolje kakor proti Škotski, toda to je šlo tudi na račun Francozov, ki niso igrali tako »na nož« kakor nedeljski nasprotniki. Obe ekipi sta pokazali tehnično dopadljiv nogomet, obema pa bi lahko šteli v zlo — premočno uspešno streljenje.

Tekma se je začela za Jugoslovane nesrečno. Po uvodnih taktih so Francozi že dosegli gol. Strelce je bil Fontaine, ki je že pred tremi dnevi dal Paragvajcem tri gole. To je bil napad Francije po levem krilu. Vinerat je centralni v sredini, kjer se je znašel Fontaine nekaj 6 do 7 m predeljen od Beara. Strel je bil prečizen in oster hkrati. Pod prečko, neuhranljivo za Beara je žoga obhitela v mrežo.

Na srečo pa ta gol Jugoslovanom ni vzel poguma. Polagoma so (Nadaljevanje na 5. strani.)

Središče goriskega konca domovine, Nova Gorica, vsak dan spreminja svoje lice. Po vsem mestu rastejo nove stavbe, stanovanjske in poslovne. Na sliki: pogled na železniško postajo v Novi Gorici. (Foto: Selhaus)

O nalogah SZDL pri razvijanju stanovanjskih skupnosti

Včeraj in danes

Jugoslavija na 8. septembru v Trstu

Beograd, 11. jun. (Tanjug) Na mednarodnem sejmu v Trstu, ki bo od 22. junija do 6. julija, bo razstavljalo 60 jugoslovanskih podjetij. Na sejmju bo 23. junija »Jugoslovanski dan«, ko se bodo setali tudi zastopniki skupnih jugoslovansko-italijanskih trgovinskih odborov.

Tuji zdravniki v Sloveniji

Ljubljana, 11. jun. Skupina 60 zdravnikov, uglednih strokovnjakov za otroške bolezni iz evropskih, azijskih in ameriških držav, ki se mučijo že od začetka junija v Jugoslaviji, je prispela včeraj v Ljubljano. Po ogledu mestnih zanimivosti so dopoldne obiskali otroško kliniko, kjer so imeli razgovore z zastopniki iz zdravstvene ustanove. Jutri bodo odpotovali na Golnik, kjer si bodo ogledali bolnišnico za tuberkulozo, nakar se bodo odpeljali na Bled, naslednje dne pa bodo odpotovali iz Ljubljane v Opavo.

Avdo Humo v Poznanju

Poznanj, 11. junija. (Tanjug) Član zveznega izvršnega sveta Avdo Humo je obiskal včeraj XXVII. mednarodni sejem v Poznanju. Avdo Humo je na obisku v Poljski gost poljskega ministra za finance Tadeusza Dietricha. Z njim sta tudi namestnik predsednika Zvezda za gospodarsko planiranje Borivoje Jelić in Hercegovine Hajro Kapetanović. Avdo Humo in njegova spremljevalca imajo z zastopniki poljskega gospodarstva razgovore o gospodarskem sodelovanju obeh držav. Na Poljskem bodo ostali deset dni.

Začeli so graditi južnoistriški vodovod

Reka, 11. junija. (Tanjug) V začetku meseca so začeli graditi južnoistriški vodovod, ki bo dolg okoli 28 km in bo dajal vodo južni Istri od izvira Raše do Pulja. Delo bo končano sreši leta 1960 in bo veljalo okoli milijardo in dve sto milijonov dinarjev.

Razstava avstrijske medicinske knjige

Beograd, 11. junija. (Tanjug) Danes so na medicinski fakulteti v Beogradu odprli razstavo avstrijske medicinske knjige, ki sta jo organizirali Zveza zdravniških društev Jugoslavije in medicinska fakulteta. Otvoritvi razstave je prisostvoval tudi avstrijski veleposlanik Walter Wodak. Razstava bo prenešana tudi v druga mesta Jugoslavije, kjer imajo medicinske fakultete.

Po Jugoslaviji ...

MAKEDONSKI SLIKARJI V ZAGREBU
V Moderni galeriji Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti so odprli razstavo del nizozemskih slikarjev. Sodeluje 11 slikarjev s 70 deli. Razstava je organizirana v okviru kulturne izmenjave med Jugoslavijo in Nizozemsko.

SEDEM STO TISOČ DIN NAGRADE ZA VIŠOKE HEKTARSKÉ DONOSE

Ena najstarejših kmetijskih delovnih združenj v Makedoniji »Svetlost« iz vasi Porodin v bližini Bitolja so nagradili s 700.000 din za visok donos pšenice. Na površini 1000 ha je zadržala posejale neko vrsto italijanske pšenice in na hektar pridelala 4500 kg pšenice.

NOVA STAVBA ZA VIŠJO PEDAGOŠKO SOLO V SKOPLJU

V Skoplju bodo začeli graditi moderno stavbo za višjo pedagoško šolo. Poleg šole bodo zgradili še internat ter prostor za kulturne in zabavne potrebe. Skupno bodo zgradili 94 prostorov s 5100 m² površine. Gradnja šole bo veljala 250 milijonov din.

MAKEDONSKI DIRIGENT POVAJLEN NA FINSKO

Znani makedonski dirigent Todor Skalovski je na nedavnem gostovanju v Finski dosegel odlične uspehe. Nastopal je v finskih mestih Turku in Porij. Finsko ministrstvo za prosveto in kulturo ga je povabilo, naj v novi glasbeni sezoni dirigira koncerte v finskih mestih.

PRVA KOOPERACIJA V PRIDELOVANJU TOBAKA

Specializirane zadruge za pridelavo zgodnjega in zadržega tobaka v Prilepu in okoliščah so začele letos privikati uvajati sistem kooperacije s pridelovalci. Mnogo uspeha je pri tem imela zadruha »Napredak« iz Prilepa. Število njenih članov se je v dveh letih povečalo od 37 na 670. V okolici Prilepa, kjer se s pridelovanjem tobaka ukvarja nad 90% prebivalstva, deluje sedaj že 13 takih združenj. Po zgledu prilepske tobačne zadruge tudi te razvijajo svoje delo po načelu gospodarskega sodelovanja s pridelovalci.

PROSTOVOLJNOST IN DEMOKRATICNOST PRI USTANAVLJANJU STANOVANJSKIH SKUPNOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani)
Eno najvažnejših vprašanj pri ustanavljanju in uveljavljanju stanovanjskih skupnosti je dosledna zagotovitev demokratičnosti in prostovoljnosti.

Polna demokratičnost ustroja in delovanja stanovanjskih skupnosti naj bi bila zagotovljena zlasti s tem, da se naslanja direktno na zbor volivcev. Predvideva se tudi uzakonitev stališča, da se člani svetov stanovanjskih skupnosti volijo na samih zborih volivcev, in ne tako, kot je bila do sedaj praksa in nekako oficijalno stališče, da jih volijo delegati hišnih svetov.

Stanovanjske skupnosti so organ samoupravljanja, ki je poleg hišnih in delavskih svetov najbolj neposredno vezan na podporo in iniciativno ljudje samih. Zato lahko rečemo, da uspeh stanovanjskih skupnosti zavisi v največji meri od tega, ali je bila zagotovljena polna demokratičnost in prostovoljnost pri samem formiranju stanovanjskih skupnosti. Tu gre tako za odločanje o teritorialnem obsegu stanovanjskih skupnosti, kakor tudi zlasti o področju dela, načinu zbiranja materialnih sredstev, volitvah organov stanovanjskih skupnosti in slično.

Danes, ko smo na začetku procesa hitrejšega ustanavljanja stanovanjskih skupnosti, je prav gotovo osnovna naloga organizacije SZDL, da zagotovi polno prostovoljnost pri odločanju državljanov o ustanavljanju stanovanjskih skupnosti.

Zavedati se moramo, da bo formiranje stanovanjskih skupnosti dolga proces in da objektivni pogoji zanje še niso povsod dozorili. Lahko trdimo, da so dozorili le tam, kjer je gospodarski razvoj zlasti industrializacija in razvoj mest bistveno spremenila pogoje družinskega življenja in vzgoje otrok. To seveda ne pomeni, da niso ponekod tudi na deželi dozorili pogoji za uveljavljanje stanovanjskih skupnosti. Rekel bi, da je to zankrat v glavnem samo tam, kjer smo uspeli razviti moderne, velike kmetijske obrate. Pogoji za nastajanje nujne potrebe po urejanju sodobnih problemov družine, gospodinjstva in varstva otrok preko stanovanjskih skupnosti, je torej določena večja sprememba patriarhalne družbenoekonomske strukture naselja. Ta struktura se bo menjala skladno z razvojem našega gospodarstva, posebej pa s razvojem socialističnega združništva na vasi.

Ta proces bo trajal še dolgo, zato je tudi razumljivo, da ustanavljanje stanovanjskih skupnosti ne more biti nikakršna kampanja. To seveda ne pomeni, da naj bi organizacije SZDL pustile, da teko stvari okrog nastajanja stanovanjskih skupnosti stihijo in spontano. Nasprotno, njihova dolžnost je, da povsod tam, kjer so dozorili objektivni pogoji obveščajo, usmerjajo in aktivizirajo ljudi na pravilno in sodobno rešitev problema pomoči delovni družini.

MATERIALNA OSNOVA STANOVANJSKIH SKUPNOSTI

Poleg vprašanja zagotovitve demokratičnosti pa je prav tako važno vprašanje, kako zbrati in zbirati materialna sredstva in graditi materialno-tehnično bazo stanovanjske skupnosti, njenih ustanov, servisov, delavnic in slično. Pravzaprav gre istočasno za vprašanje, kako zagotoviti čim boljše gospodarjenje in največjo ekonomičnost.

Družbena in osebna sredstva, vložena v stanovanjsko skupnost in njene ustanove, morajo biti kar najbolj racionalno izkoriščena. Sprejeto je bilo načelo, da se za ustanove stanovanjskih skupnosti glede nekaterih obveznosti do skupnosti uveljavijo isti pogoji kot za posamična gospodinjstva. Voda, elektrika, kurivo naj bi bilo po istih, favoriziranih cenah, kot za individualna gospodinjstva. Nerešeno pa je še vprašanje prometnega davka in prispevka in osebnih dohodkov ustanov, servisov in delavnic stanovanjske skupnosti. Jasno je, da se komuna lahko odpove prispevka iz osebnih dohodkov, ki po zakonu njej pripada. Družba teh ustanov seveda ne more in ne sme smatrati kot gospodarske organizacije oziroma finančno samostojne zavode, ki naj akumulirajo sredstva. Drug položaj bi nastopil šele, če bi delavnost teh institucij v stanovanjski skupnosti prerasla v gospodarske obrate. V tem primeru bi jih družba seveda morala obravnavati kot trgovska, gostinska, obrtna podjetja.

Če hoče stanovanjska skupnost in njene institucije ekonomično gospodariti, potem se bodo morali v začetku pomagajo stanovanjskim skupnostim s sredstvi iz fonda za svobodno razpolaganje. Tako pomoč se bo tudi samim tem podjetjem hitro in povsem povrnila v obliki zvišane produktivnosti dela in proizvodnje, zlasti tam, kjer stanujejo pretežno na področju stanovanjskih skupnosti njihovi delavci in uslužbenci. Tako materialno pomoč je stanovanjskim skupnostim tudi že nudilo precej podjetij, obstoja pa ponekod priložnost, ki se kaže v tendenci snovati določene servise oziroma ustanove, namenjene zgodb osebja, pa tudi lahko veliko doprinevalec stanovanjske skupnosti.

ObiLO pa bi morali pomagati stanovanjskim skupnostim z ugodnimi posojili, prepuščanjem najemnine ali dela najemnine. prepuščanjem prispevka iz osebnih dohodkov itd., v kolikor pa gre za urejanje izrazito komunalnih zadev, zlasti zadev širšega obsega pa bi jim morali dati v celoti na razpolago potrebna namenska sredstva. Kljub temu, da so danes prejemki povprečne delovne družine še sorazmerno nizki, se kaže marsikje že velika pripravljenost in razumevanje posameznih družin, da prispevajo določena sredstva za urejanje skupnih prečišč problemov, še bolj pa da pomagajo s prostovoljnimi delom in strokovnim znanjem. Orientacija na samopriskrbo je zelo koristna, vzpodbudna in moralnem pogledu, pa tudi lahko veliko doprinevalec stanovanjske skupnosti. Stanovanjske skupnosti imajo vse pogoje, da sčasoma postanejo poleg delavskih svetov, komun in družbenega upravljanja s stanovanjskimi zgradbami, ena od najvažnejših oblik družbenega upravljanja sploh.

Stanovanjske skupnosti - ENA IZMED NAJVAŽNEJŠIH OBLIK DRUŽBENEGA UPRAVLJANJA

Stanovanjske skupnosti - ena izmed najvažnejših oblik družbenega upravljanja

Prepričani smo lahko, da bodo stanovanjske skupnosti, ko se bodo razvile in utrdile, postale nepogrešljiv sodelavec komun in njenih organov, kakor tudi delavskih svetov, hišnih svetov, šolskih odborov in drugih organov samoupravljanja. Stanovanjske skupnosti imajo vse pogoje, da sčasoma postanejo poleg delavskih svetov, komun in družbenega upravljanja s stanovanjskimi zgradbami, ena od najvažnejših oblik družbenega upravljanja sploh.

Družbena vloga založb

V Ljubljani se je včeraj začelo zasedanje Zdrženja založniških podjetij Jugoslavije. Udeležujejo se ga zastopniki vseh založb iz države, med gosti pa tov. Vida Tomšičeva in drugi politični delavci ter književniki. Glavno poročilo o delovanju upravnega odbora v preteklem razdobju in založniških problemih je podal predsednik združenja Ivan Bratko, direktor Državne založbe Slovenije, zatem pa so se posameznih vprašanj dotaknili še zastopniki založb iz raznih republik.

Zdrženje založniških podjetij se je v preteklem razdobju organizacijsko utrdilo in s tem uveljavilo tudi družbeno-politično vlogo založništva, čeravno se še vedno tu in tam pojavlja pojmovanje, da so založniki vendarle samo trgovci in založbe navadna komercialna podjetja. Zdrženje se bo zato v bodoče še bolj borilo za afirmacijo založb kot kulturno-političnih činiteljev v našem splošnem socialističnem razvoju. Na področju založniške politike so dosegli dokajšnjo koordinacijo in kvaliteten izbor. Razmerje med prevodno in domačo literaturo nasploh znaša trenutno 1:10 v korist domačih izdaj. Medtem ko v leposlovju znaša to razmerje samo 3:2 za domačo literaturo pa je značilno, da n. pr. v znanstvenih izdajah odpade samo 5 do 10% na tuja dela. Tudi številno izdajajo naše založbe sorazmerno zelo veliko del, tako da pride približno 1,5 knjige letno na prebivalca. Pač pa je še vedno vprašanje cene in naklade, čeravno se je po

nih odborov, posamezni člani teh odborov pa biti med najaktivnejšimi organizatorji in iniciatorji dela. Za izmenjavo izkušenj bi bilo zelo koristno organizirati občasne posvete predstavnikov stanovanjskih skupnosti, zlasti v merilu občin in okrajev.

Ko govorimo o veliki družbeni vlogi stanovanjskih skupnosti, moramo poudariti še to, da se v procesu skupnega reševanja vsakodnevnih problemov v okviru organov in institucij stanovanjskih skupnosti postopoma odstranjujejo ostanki starih individualističnih, ozkih in egoističnih odnosov med ljudmi - kar bo ponekod precej težka naloga in tudi ovira za rast stanovanjske skupnosti pri nas, da se spontano in zavestno razvija skupnost, tovarštvo, medsebojna pomoč, ter da se tako ustvarjajo novi, pristnejši, kulturnejši in lepši odnosi med ljudmi. Člani SZDL naj bi bili najvidnejši nosilci takih novih gledanj in odnosov. V tej smeri bo posebno v začetku, pri premagovanju začetnih težav, nemale važnosti vloga, avtoriteta in kadrovske sestav poravnanih svetov.

Polna uveljavitev stanovanjskih skupnosti ne bo samo velik prispevek k dvigu splošnega in osebnega standarda naše delovne družine in proizvajalca ter prispevek k oblikovanju novih tovariških odnosov med ljudmi, ampak tudi močno potrdilo pravilnosti našega dosledno socialističnega in demokratičnega sistema družbenega upravljanja ter njegove neuničljive zakoreninjenosti med našim ljudstvom.

Gradnja avtomobilske ceste dobro napreduje

Otočec, 11. jun. (Tanjug) Dosele je pri gradnji avtomobilske ceste sodelovalo 187 mladinskih delovnih brigad s približno 26 tisoč graditelji. Izkopali so že 700.000 kub. metrov zemlje, pripravili nad 60.000 kub. metrov gramoz, dogradili 120 prepuštov in drugih betonskih objektov ali 52 odstotkov celotnega števila.

Danes so začeli graditelji tekmovali v počastitev 4. julija - Dneva borca. Čez nekoliko dni bodo začeli polagati betonske cestnice. To delo se bo zlasti razširilo ob koncu meseca, ko bo spodnja plast avtomobilske ceste izgotovljena na znatnem delu trase.

Pohod po sleh v ofenzive

Beograd, 11. jun. (Tanjug) - Pripadniki vseh enot JLA, ki bodo hodili po sleh v ofenzive, bodo sestavili do 28. junija bataljon v Poči. Bataljon, v katerem bodo v glavnem mladi oficirji, bo odšel na pot 29. junija. Na tem pohodu bo prehodil približno 150 km in obvladal okoli 4000 m vzpona. Pripadniki tega bataljona, ki ga bodo vodili udeleženci v bojih na Sutjeski, bodo hodili čez Čelebić, Suho polje in vas Mratinje do Mrkalj klade, nato pa čez Dragoš sedlo do Tjentišta. Dne 3. julija bo prispel na Tjentište, kjer bo dan kasneje sodeloval pri osrednji

IZ PROSVETNEGA ODBORA ZVEZNEGA ZBORA ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Notranja organizacija šole

Osnovne šole ustanavljajo komune, za vzdrževanje pa skrbе tudi gospodarske organizacije

Beograd, 11. junija. (Tanjug) Odbor za prosveto zveznega zbora zvezne ljudske skupščine je razpravljal danes o tretjem delu predloga splošnega zakona o šolstvu, ki vsebuje določbe o življenju in delu šole, o položaju in organizaciji šole ter o upravljanju šol in drugih ustanov za vzgajanje in izobraževanje.

V razpravi o notranjem življenju in delu šole so zlasti poudarili potrebo, naj splošni zakon določi pravice in dolžnosti učencev in učiteljev, njihov odnos do šole, prav tako pa tudi osnove medsebojnega razmerja učencev in učiteljev. Po čl. 108 predloga zakona so učitelji šole neem tudi vzgojitelji ter je njihova dolžnost, da ne predavajo samo določenega predmeta učencem, temveč se bavijo tudi s problemi njihovega izvenšolskega dela in življenja. Učenci imajo poleg pravic, ki jih dobivajo s tem zakonom, določene dolžnosti do šole, učiteljev in do skupnosti, ki skrbi za njihovo izobraževanje in vzgajanje. Ko je o tem govoril predstavnik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, je dejal, da reforma ne pomeni uvajanja nekakšne razpajenosti v šolo, temveč usmerjanje učencev k discipliniranemu delu zaradi pridobivanja znanja. k razvijanju njihove zavesti in družbenih obveznostih, ki je med šolanjem n. pr. v tem, da se marljivo uče, da spoštujejo pravila šole in da vestno izpolnjujejo dolžnosti, pri čemer uživajo tudi določene pravice.

Koloradski hrošč tudi v Bosni

SARAJEVO, 11. jun. Koloradski hrošč, ki so ga prvič odkrili v začetku junija v severnih krajih Bosne, se zdaj dni naglo širi in zajema čedalje več krompirišč. Ta škodljivec se je razširil skoraj po vseh okrajih Doboj, Derventa, Brčko, Tuzla, Banja Luka, Prijedor in Bihać. Delne okužbe so ugotovili tudi v okrajih Dvornik, Zenica in Jajce. Okrajni in občinski ljudski odbori ter zadrzne organizacije niso takoj uvedle potrebne ukrepe za uničenje prvih žarišč koleradarja. Na razpolago so imeli samo dva do tri vagone kemičnih pripravkov, čeprav bi jih potrebovali najmanj dvajset. Zadržanje se je razširil skoraj po vseh okrajih. Na razpolago so imeli samo dva do tri vagone kemičnih pripravkov, čeprav bi jih potrebovali najmanj dvajset. Zadržanje se je razširil skoraj po vseh okrajih. Na razpolago so imeli samo dva do tri vagone kemičnih pripravkov, čeprav bi jih potrebovali najmanj dvajset. Zadržanje se je razširil skoraj po vseh okrajih. Na razpolago so imeli samo dva do tri vagone kemičnih pripravkov, čeprav bi jih potrebovali najmanj dvajset.

PRIZNANJE NAJBOLJŠIM OBČINSKIM KOMITEJEM LMS

Ljubljana, 11. jun. Predsedstvo Centralnega komiteja LM Slovenije in na svoji današnji seji na predlog tekmovalne komisije sklenilo, da nagradi občinske komiteje Ljudske mladine Slovenije Radeče, Ravne, Zagorje, Ljubljana-Center in

Plenum CK ZK Srbije

Beograd, 11. junija. (Tanjug) V Beogradu se je danes sestaj VII. razširjeni plenum CK ZK Srbije, ki je razpravljalo o nadaljnjem razvoju kooperacije v kmetijskih združenjih ter o nekaterih drugih prečišč zadevah kmetijskih organizacij, kakor tudi sindikalnih organizacij v Srbiji. O problemih kooperacije v kmetijskih združenjih je poročal član Izvršnega komiteja CK ZK Srbije Djoka Pajković.

Ob robu dogodkov

Ob izjavi palače Chigi

Glasnik italijanskega zunanjega ministrstva je na tiskovni konferenci dejal, da je italijanska vlada z zanimanjem vzela na znanje jugoslovanske izjavo o ugodnih možnostih za nadaljnji razvoj gospodarskih stikov med Jugoslavijo in zahodnimi državami.

Italija — je dejal glasnik palače Chigi — ki je na prvem mestu v jugoslovanskem izjavi, je že veliko prispevala k razvoju gospodarskih stikov s sosednjo republiko in si bo v okviru svojih možnosti še vnaprej iskreno prizadevala poglobiti te stike na vseh področjih. Nadejamo se, da bodo tudi druge zahodne države uvidele koristnost poglobljenih gospodarskih stikov z Jugoslavijo in da bodo pokazale ustrezno razumevanje za položaj, v katerem je trenutno jugoslovansko gospodarstvo, spoštujejo absolutno prostost Jugoslavije pri formiranju njenih mednarodnih pogledov in pri sprejemanju njenih odločitev, je končal predstavnik italijanskega zunanjega ministrstva.

Izjavo, ki z ozirom na mesto, kjer je bila dana, tolmači tudi uradno mnenje, lahko sprejmemo na znanje z zadovoljstvom in zaščitjem, saj je vnovično potrdilo za pravičnost prepričanja, da ob obojestranski dobri volji tudi dve državi z različnim družbenim sistemom ob popolnem medsebojnem spoštovanju suverenosti in neodvisnosti, lahko uspešno in obojestransko koristno sodelujeta. Se veči! Tako sodelovanje je nekdanje področje mednarodne nestabilnosti in napetosti spreminilo v soliden element miru in medsebojnega zblizevanja in ima spriču tega tudi širši mednarodni pomen, ki presega okvire odnosov obeh držav.

Trenutna stopnja italijansko-jugoslovanskih odnosov je logični rezultat razvoja, ki se je začel po 1954. letu, rezultat vztrajnih obojestranskih prizadevanj in dobre volje, ki so v trenutnih okoliščinah na tej poziciji potni videli preduslov za nadaljnje razvijanje in ugodnejše razvijanje odnosov obeh držav.

Nekaj konkretnih podatkov bo gotovo dalo abstraktnemu izrazu sodelovanje otipljivo vrednost. Italija je na prvem mestu v našem uvozu, medtem ko je Jugoslavija na sedmem mestu v italijanskem izvozu. Med sto tujimi podjetji, s katerimi imajo naše tovarne pogodbe o koprodukciji, je tretjina italijanskih. Realne možnosti za nadaljnjo razširitev gospodarskega sodelovanja odpira dejstvo, da je bil izrešen italijanski kredit v višini 30 milijonov dolarjev realiziran že v prvem letu.

Seveda bi bilo enostransko ocenjevanje medsebojne odnose samo mehanično, skozi prizmo statističnih števil izvoza in uvoza. Prav tako pomemben je proces odnosov med ljudmi z ene in druge strani meje, ki vse bolj postaja le teoretična črta. Nedvomno, da je opravi mali obmejni promet pozitivno vlogo pri medsebojnem zblizevanju. Z zadovoljstvom lahko ugotovljamo, da se tudi število turistov v obeh smereh veča iz leta v leto, da postajajo vse intenzivnejše prometne zveze — po kopnem in po morju — med obema deželama in da zavzema izmenjavna kulturnih dobrin kar zadovoljujočo višino. V italijansko-jugoslovanski koprodukciji se snema v evropskem merilu največji film letošnje sezone (Stotnikova hči), jugoslovanska gostovanja v Italiji in italijanska v Jugoslaviji postajajo vedno pogostejša, na italijanskem knjižnem trgu — bi lahko rekli — raste zanimanje tudi za prevode iz jugoslov. književnosti, da ne govorimo o sodelovanju pri naših prvih naporih na področju televizije.

Positivna bilanca dosedanjega italijansko-jugoslovanskega sodelovanja s tem seveda še ni izčrpana, vsekakor pa je zadostna, da lahko tudi osebnostno zadoščanje vsem, ki so k njej prispevali in da postane vzor za odnose med dvema državama, ki imata sicer različne družbene sisteme, spomin na nesrečno preteklost in še nekaj visočih problemov. Ki pa imata mimo tega tudi zadosten smisel za odgovornost do mednarodne javnosti in katerima ne manjka niti političnega realizma, niti dobre volje!

Miran Suštar

Ostra parlamentarna bitka

LONDON, 11. jun. (Po telefonu). Westminsterka palača je ponovno zaživela, ker so se poslanci, osveženi z dolgim oddihom, vrnili v polnem številu, željni novih parlamentarnih bitk. Menda so se prav zato začele že prve dni in takoj dosegle nenavadno ostrino. Ta »vnama« poslancev je bila povod nekemu listu, da je na račun britanskih parlamentarcev začel zbijati sale.

»Zakaj taka naglica in go-rečnost?« se sprašuje ta list z zajedljivo zaskrbljenostjo. »Saj v naši deželi ni takih generalov, ki bi ogrožali naš parlamentarni red?« Kaže, da so v spodnjem domu ves dan prilično zbijali »generalske sale«. Tedaj je predstavnik laburistične »Ginger« grupe izrazil občuten prezir do ministrskega predsednika, ki se je »počutili«, da bo postal pozdrav de Gaulle. Thorjenci so mu odgovorili, da tudi laburisti nič ne ovira, da se ne bi s podobnimi

čestitkami obrnili na Guy Molleta. S političnega stališča se je ta šala končala z remijem brez zmagovalca in poraženca.

Podoben je bilo tudi z debato o razorožitvi, v kateri sicer ni bilo toliko šal, toda zato ni manjkalo zelo ostrih obtožb in napadov, ki so se kot ping-pong žoga odbijali od ene in druge strani parlamentarne dvorane. Glavna bitka s tem v zvezi, v kateri so popolnoma pozabili na pravila »fair play«, se je vodila med obrambnim ministrom Sandymem in labu-

rističnim zunanjim ministrom Bevanom.

Poizkus Bevana, da določi višino krivde in najde krivca za slepo ulico, v katero je zašlo vprašanje razorožitve, je tako razgotovil ministra Sandya, da ga je napadel kot zastopnika ruskih interesov. »Neprijetno sem presenečen,« se je slišal razburjeni Sandyjev glas. »da laburistični, tako imenovani zunanji minister poskuša ves čas dokazati, da je vse, kar delajo Rusi, prav, in vse, kar delamo mi, napak.« Bevan, ki je sicer znan po svojem neobzdanem temperamentu, je bil tako prizadet, da je prekosil samega sebe z navalom besa, ki se je zrušil na Sandyjev glavo: »Upam, da me ne bo nihče obtožil, da branim ru-

ske interese. Toda dejstvo je, da od ruskih predlogov iz leta 1955 sem ne leži breme krivde predvsem na Rusih.«

V svoji jezi je sel Bevan še korak dalje in je glavno krivdo zvalil na konservativno vlado. »Obstoja splošen sum,« je kričal v obraz Sandyju, »da je večjo pripravljenost za prekinitev nuklearnih poskusov pokazala celo Bela hiša kot Downing Street.«

Ti in podobni dialogi, ki so se odvijali v zelo negalantni obliki, prekinjani in spremljani z vihrimi protestov in vzklikov z obeh strani, so ilustracija ozračja, v katerem se je vršila debata o razorožitvi. Toda noben govornik niti v imenu vlade niti v imenu opozicije ni prišel, kar se tiče bistva problema, s kakršnimi koli argumenti ali predlogi, ki bi vsaj nekoliko premaknili vse vprašanje s pozicij, ki jih obe strani že davno zavzemata.

Bistvo laburistične ofenzive se je omejevalo pravzaprav na obtožbe vlade, da vodi svojo politiko razorožitve na preveč neumestnem način, ki dovoljuje Rusom, da pobirajo točke na račun zahodnega predvsem na britanskega ugleda v svetu. — Toda tudi vladni protinapadi niso po svojem pomenu bili mnogo drugačni. Bili so zopet usmerjeni na trditve, da bi sprejem laburistične koncepcije predstavljali popolno kapitulacijo pred ruskimi zahtevami, brez kakršnihkoli protipogojev s strani Zahoda.

Jože Vrhovec

WASHINGTON, 11. jun. (Reuter). V Washingtonu so se danes končali tridnevni razgovori med predsednikom britanske vlade Macmillanom in ameriškim državniki. — Danes in večeraj se je Macmillan sestel z ameriškim zunanjim ministrom Dullesom. Državnika sta v glavnem govorila o gospodarskih in finančnih problemih. Predsednik britanske vlade je tudi povabil predsednika Eisenhowerja, naj novembra obišče London. Predsednik Eisenhower še ni odgovoril na povabilo. Na koncu svojega obiska je Macmillan v ameriškem klubu tiska govoril o razgovorih v ZDA. O razgovoru ne bodo objavili uradnega sporočila, ker je bil Macmillan na privatnem obisku. Po tiskovni konferenci bo Macmillan odpotoval v Kanado, kjer se bo sestel s kanadskim premierom Diefenbakerjem.

Spopadi po vsem otoku

Ciprska etnarhija obsoja napade na ciprske Grke — Digenis je izjavil, da so Turki na Cipru sami uprizorili atentat na turški konzulat

NIKOZIJA, 11. jun. (Reuter). — Danes so se v Limasolu spopadi prebivalci turške in grške narodnosti. Britanska policija je intervenirala in demonstrante razgnala s solzilnim plinom. Več ljudi je bilo ranjenih. Spopadi med Turki in Grki se nadaljujejo v vseh mestih na otoku. V Nikoziji so se spopadi na mestnem trgu, vendar ni bilo žrtve.

Grški prebivalci mesteca Lefke, kjer so Turki v večini, so se začeli seliti iz mesta po napadih na grške trgovine.

Ciprska etnarhija je imela sinoči izredno sejo, na kateri so proučili položaj na otoku po anti-grških neredih. Sporočili, ki so objavili po seji, obsoja napade na ciprske Grke in njihovo premoženje, kakor tudi skrajno tolerančno vedenje britanskih čet do izzi-valcev. Etnarhija je pozvala Grke, naj ostanejo mirni in naj ne odgovarjajo na izzi-vanja, vendar pa jim svetuje, naj uporabljajo zakonite poti za obrambo proti napadom.

V Nikoziji se je večeraj tudi sestel poseben odbor, ki naj bi organiziral obrambo ciprskih Grkov pred napadi pripadnikov turške manjšine. Odbor, v katerem je 5 Grkov iz Nikozije, so ustanovili po večerajšnjem pozivu ciprske etnarhije na organiziranje obrambe Grkov.

Večeraj je policija uvedla policijsko uro v turškem delu Nikozije.

Britanski zunanji minister Lloyd in generalni sekretar Atlantskega pakta Spaak sta se večeraj posvetovala o ciprskem vprašanju. V britan-

skem ministristvu poudarjajo, da sta govorila o zahtevi grške vlade, naj stalni svet Atlantskega pakta prouči položaj na otoku.

Današnji razgovori med obema državnikoma bodo imeli po mnenju obveščenih krogov za posledico, da v Atlantskem paktu ne bodo govorili o Cipru, dokler Britanija ne bo objavila svojih načrtov za Cipr.

Od prejšnjega ponedeljka se v Londonu, Ankari in Atenah razvija živahna diplomatska dejavnost. Veleposlanika Grčije in Turčije v Londonu sta imela razgovore v britanskem zunanjem ministristvu, britanski veleposlanik v Ankari pa je ponovno zahteval od turške vlade, naj posreduje pri turških voditeljih na Cipru in naj zahteva vzdržnost. — Predstavnik britanskega zunanjega ministristva je tudi povedal, da bo britanska vlada po diplomatski poti obvestila grško in

turško vlado o vseh podrobnostih, preden bo objavila svoje načrte v spodnjem domu. O načrtih se ne ve nič določnega, vendar pa menijo, da ne predvidevajo niti razdelitve otoka niti njegove priključitve k Grčiji.

Današnji list »News Chronicle« poziva britansko vlado, naj v svojih načrtih za Cipr predlaga samoupravo za določeno obdobje, nakar naj bi problem rešili na osnovi sarmoodločbe. Po mnenju lista je priznanje načela samoodločbe edino upanje za rešitev tega problema. List tudi poudarja, da mora britanska vlada odločno odkloniti vse predloge za razdelitev otoka.

Grški zunanji minister Averof je večeraj prebral izjavo voditelja EOKA Digenisa, v kateri je rečeno, da so Turki na Cipru sami uprizorili atentat na turški tiskovni urad v Nikoziji. Digenis pravi, da je bil atentat na turški konzulat pripravljen v dogovoru z angleškimi oblastmi na otoku.

Generalni sekretar OZN D. Hammarskjöld je govoril s stalnim grškim predstavnikom v OZN Palamasom. Le-ta je po sestanku izjavil, da je prišlo do sestanka na njegovo prošnjo.

KARAMANLISOV GOVOR V SKUPŠČINI

Tesni in iskreni odnosi

»Politika tesnega in iskrenega sodelovanja z našim starim prijateljem Jugoslavijo se bo nadaljevala«, je izjavil Karamanlis

Atene, 11. jun. (Tanjug). Grški premier Konstantin Karamanlis je v programskem govoru svoje vlade v skupščini izjavil, da Grčija ne bo žrtvovala koristi Cipranov na ljubo pov. Severnoatlantske zveze.

Govorec o zunanji politiki svoje dežele, je Karamanlis poudaril prvirčnost Grčije miru, svobodi in načelom Združenih narodov. Ko se je dotaknil odnosov Grčije in NATO, je rekel, da je po »krivdi enega od zaveznikov« delovanje te zveze oteženo.

V nadaljevanju je Karamanlis, kakor kralj Pavel v večerajšnji prestolni besedi, omenil Jugoslavijo kot deželo, s katero ima Grčija najzobje in zelo dobre stike. »Politika tesnega in iskrenega sodelovanja z našim starim prijateljem Jugoslavijo se bo nadaljevala tudi v bodoče in mi bomo s svoje strani storili vse, da se bodo ti stiki še

bolj razvili. Pristni odnosi z Jugoslavijo so bili ne le koristni za obe deželi, temveč so tudi dokazali, da tam, kjer sta dobra volja in medsebojno spoštovanje, politične in socialne razlike režima ne otežkočajo odnosov med dvema deželama,« je rekel grški premier.

Konec svojega govora je predsednik grške vlade Karamanlis posvetil gospodarskim problemom države, poudarjajoč, da so pred vladno hude naloge glede na to, da je dohodek po prebivalcu še vedno zelo nizek, čeprav se je v zadnjih dveh letih narodni dohodek dvignil za 15 odstotkov. Karamanlis je obljubil, da bo vlada redigirala

proračun in da bo proučila priložbe o nepravilno razdeljenih davčnih obveznostih.

Karamanlis je zlasti poudaril pomen dejstva, da se je zadnji dve leti povečal izvoz, zaradi česar se je občutno zmanjšal primanjkljaj v zunanji trgovini. Karamanlis je prav tako poudaril, da so se v letu 1957 devizne rezerve zmanjšale za 21 milijonov dolarjev, da pa je kljub temu dovolj rezervnih deviz za ohranitev stabilnosti denarja.

Grško zunanje ministristvo je zanikalo vesti, da je angl. veleposlanik v Atenah Allen seznanil zunanje ministra Averofa z novim britanskim načrtom za Cipr. V demantiju ministristva je poudarjalo, da pričakuje grška vlada, da se bo seznanila z britanskim načrtom do konca tega tedna.

ZASEDANJE VARNOSTNEGA SVETA

ZAR zavrača obtožbe

Omar Lutfi je zavrnil vse libanonske obtožbe o takozvanem vmešavanju ZAR v notranje zadeve Libanona

New York, 11. jun. (AFP). Na sinočnji seji je Varnostni svet OZN nadaljeval z razpravljanjem o libanonski pritožbi zaradi vmešavanja ZAR v notranje zadeve Libanona. Delegati so razpravljali o predlogu švedske resolucije, ki govori o pošiljanju delegacije opazovalcev v Libanon. V razpravi je sodelovalo več delegatov, vendar se pa razprava še ni končala. Zato so sejo Varnostnega sveta prekinili in sklicali novo za danes dopoldne.

Na večerajšnji seji je prvi govoril predstavnik ZAR Omar Lutfi, ki je zavrnil vse libanonske obtožbe. Predstavnik ZAR je dejal, da je Malik v svojem govoru navedel samo poročila liba-

nonske policije, ki so brez prave vrednosti. Prav tako je poudaril, da njegova vlada ni odgovorna za dejavnost nekaterih teroristov, ki so šli iz Sirije v Libanon. Nadalje je Lutfi obtožil Libanon, da je pravo žarišče agitacije proti ZAR. Na koncu svojega govora je Lutfi izjavil, da ZAR spoštuje libanonsko neodvisnost in da jo bo vedno spoštoval.

V svojem odgovoru je libanonski zunanji minister Malik izjavil, da se je položaj v zadnjih dveh dneh poslabšal. Zahteval je od Varnostnega sveta, naj budno spremlja razvoj položaja in naj stalno zaseda, dokler ne sprejme odločitev. Malik je ponovil trditve, da se vedno več ljudi in orožja tihotapi iz ZAR v Libanon. Zunanji minister Libanona je na koncu zahteval, naj Varnostni svet sprejme odločitev, takšno ali drugačno.

Nato je govoril sovjetski predstavnik Sobolev, ki je bil mnenja, da je libanonska vladna sama kriva, da je prišlo v državi do krize. Sobolev je bil mnenja, da so se Libanonce uprli proti zahodnjaški politiki predsednika Chamouna. Sobolev je nato dejal, da Varnostni svet ni dolžan ukrepati na osnovi libanonske pritožbe in je zahteval, naj jo zavrne.

Iraški predstavnik Džamali je zahteval od Varnostnega sveta,

naj pomaga Libanonu, ker meni, da bi s tem pomagal tudi drugim arabskim državam, ki so po njegovem prepričanju v nevarnosti zaradi politike ZAR, »ki želi dominirati med arabskim svetom.«

Francoski predstavnik je podprl predlog o pošiljanju opazovalcev v Libanon. Izrazil je mnenje, da mora Varnostni svet hitro ukrepati, da bi v Libanonu vzpostavil red. Nato sta govorila še predstavnik ZDA in Velike Britanije, ki sta prav tako podprla predlog, da naj Varnostni svet pošlje opazovalce v Libanon. Nato so sejo Varnostnega sveta prekinili. Seja se bo nadaljevala danes ob 16. uri.

Bandaranske obsodil rasistične neredne

Colombo, 11. jun. (AFP). Predsednik cejlonske vlade Bandaranaike je obsodil dejavnost federalne stranke, ki je izzvala rasistične neredne na Cejlonu. Po trditvah cejlonskega premiera je bil prvi namen stranke, da bi propagirala ustanovitev države, ki bi združevala vse narode, ki govorijo tamilsko. Takšna država bi imela pokrajino v Afriki, na Malaji in Indiji. O dejavnosti ekstremistične federalne stranke je cejlonski premier govoril prejšnji teden na tajnem zasedanju parlamenta. Besedilo govora so objavili večeraj.

Uradno so sporočili, da se je cejlonska vlada odločila vzpostaviti strogo nadzorstvo nad prodajo orožja in eksploziva. Odločitev je posledica množičnih neredov na severnem Cejlonu.

Konec Lige

Ered nekaj dnevi je na zahtevo burmanskega ministrskega predsednika U Nuja odstopilo petnajst ministrov in dvaindvajset parlamentarnih sekretarjev. Še isti dan je U Nu sestavil novo vlado, v kateri ni bilo tako vidnih burmanskih državnikov kot sta Ba Sve in Co Njen. To je bilo zadnje dejanje v počasnem razpadanju burmanske antifašistične lige narodne osvoboditve. Del lige je pod vodstvom U Nuja ostal na vladi, drugi del pa je prešel v opozicijo.

Burmanska antifašistična liga je bila od vsega začetka sestavljena iz večih elementov. Komunistična stranka je bila vključena iz Lige že leta 1946 in je od tedaj v odkritem uporu proti oblastem v Rangunu. Skrajni levi socialisti so se od Lige ločili leta 1950 in so ustanovili stranko delavcev in kmetov, ki je sedaj del Nacionalne združene fronte. Muslimanski kongres, ki je bil vedno strogo verska organizacija, je iz Lige, v kateri praznoprav ni imel kaj skati, izstopil leta 1956. Zadnja leta so v ligi ostali še vseburmanska zveza kmetov in federacija sindikatov, ki sta marksistično usmerjeni, socialna stranka, ki ni bila nikdar organizacijsko preveč trdna, ampak je pustila, kot je delal njen voditelj Ba Sve, da je bila »razpoložena« v Ligi, ter

nekaj neodvisnih, kot, na primer, U Nu in nekateri njegovi prijatelji.

Sredbožne sile v Ligi so bile zaznane že nekaj let. Ni še minilo leto, kar se je s posebnega poslanstva vrnil na položaj predsednika vlade U Nu. Skoraj celo leto pred tem se je pamreč ukvarjal z oživljanjem Lige. Toda kaže, da je bilo njegovo delo zaman. Na kongresu Lige januarja tega leta so si bivši tovariši iz boja proti tujim gospodarjem metali v obraz gospe in očitek, in pravijo, da se je Ba Sve, po prepričju z U Nujem, celo razjokal. Nato se so se navidezno sporazumeli, odnosno, dosegli so kompromis: U Nu je na koncu kongresa označil, da Lige ne sprejema marksizma kot svoje osnovne ideologije, ampak »demokratskih socializem«, ter, da Lige ni več

fronta ampak politična stranka. Kazalo je, da je veliki vihar sel mimo.

Pa ni bilo tako. Prvi del kompromisa se je zameril sindikatom in zvezi kmetov, drugi del pa je šel na živce socialistom, ki v Ligi, če bi bila stranka, ne bi mogli več sami ostati kot stranka. Tudi osebna trenja med posameznimi političnimi osebnostmi se niso polegla. U Nu je še vedno poskušal ohraniti enotnost. Med drugim je na njegov ukaz armada — ne policija — aretirala nad tri sto ljudi, med njimi mnogo funkcionarjev Lige in nekaj

časa je kazalo, da se bo med bivšimi vojnimi tovariši vnel odkrit, celo oborožen boj. Kompromis je izgubil vsako veljavo.

Začetek maja so se voditelji Lige sporazumeli, da se bodo razšli. V govoru po radiu je premier U Nu razglasil: »Trudil sem se, da bi ohranil enotnost Lige. Toda to ni bilo mogoče. Glede na razkol ne morem ostati nevtralen.«

Na splošno presenečenje si je U Nu izbral Takin Tina in Takin Co Duna, voditelje levega krila socialistov. Co Njen je postal voditelj drugega krila, in z njim sta ostala Ba Sve in Takin Ta Kin, uvisi notranji minister. Obe krili sta se sporazumeli, da si bosta razdelili napol vse premoženje Lige. Dogovorili so se tudi, da bodo skupaj ostali v vladi do petega junija, ko je bila sklicana izredna seja Spodnjega doma. Tedaj naj bi se odločilo, kdo bo ostal v vladi, kdo pa bo moral v opozicijo.

V razpravi v Spodnjem domu je U Nuja podprla Nacionalna združena fronta, ki razpolaga s 45 glasovi in to je bilo odločilno, saj bi sicer U Nu nemara ostal v manjšini. Premier je ostal U Nu.

Tako je končala Liga, katere vodstvo so še lani prepričano

razglašali, da bo Liga ostala na vladi vsaj še štirideset let. Zakaj?

Odgovor na to je vse prej kot lahek. Iskali bi ga lahko v gospodarskih težavah države, v pomanjkanju sposobnih kadrov, v notranjih nemirih. Vse to so elementi, ki včasih zaradi svoje razsežnosti in navidezne nepremostljivosti jemljejo voljo in pogum, ter vsaj za nezaupljivost v medsebojne odnose posameznih voditeljev. Vse to so elementi, ki imajo škodljive posledice tudi v indiskem Kongresu. Lahko pa bi iskali razloge tudi v pomanjkanju enotnega političnega programa.

V preveč jasno opredeljeni usmerjenosti Lige. Gospodarski načrt »Pitoda«, ki je bil vodilni napol vse premoženje Lige. Dogovorili so se tudi, da bodo skupaj ostali v vladi do petega junija, ko je bila sklicana izredna seja Spodnjega doma. Tedaj naj bi se odločilo, kdo bo ostal v vladi, kdo pa bo moral v opozicijo.

Posledice razkola bodo vsaj v neposredni bodočnosti prej škodljive kot pa koristne. »Pravi parlamentarni sistem«, to se pravi, več strank v parlamentu, je za državo, ki ima toliko go-

spodarskih in drugačnih težav kakor Burma, pač slabo nadomestilo za močno osrednjo vlado, ki lahko ukrepa, računajoča na podporo vseh ljudi. Na drugi strani pa je res, da razprte in bojne Lige ni imelo smisla umetno vzdrževati pri življenju — če je bila res tako hudo bolna. Odslej se bodo nemara hitreje razvijale politične koncepcije in načrti in nemara se bo sedaj delu Lige posrečilo najti tisto, kar je pokopalo staro celoto: določen politični program. Glede na to, da so, kot kaže, še najbolj desno Ba Svejevi socialisti, pa ni težko ugotoviti o tem, v katero smer se bo Burma razvijala: na levo. In čeprav bodo v bližnji bodočnosti burmanski državniki lomili kopja v drobnem parlamentarizmu, je osnova usmerjenosti pri vseh ista.

To je vredno vsaj upati. Kajti Burma ima preveč težav, da bi si lahko privoščila politikanstvo. Vedeti je treba, da je v Rangunu 70% ljudi tuberkuloznih, da je v deželi nad 100.000 gobavcev, 50% nepisemnih, da ni industrije — itd. Če je že Liga sedaj razdeljena na vladno stranko in opozicijo, potem je vsaj upati, da se bo štota znala ob združitvi, kadar bo šlo za ukrepe, ki so v korist vse države.

O DELU SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA NA VASI

Iz referata Jožeta Ingoliča na plenarnem zasedanju glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije

PREMALO ŽENA IN MLADINE V ZADRUŽNEM ČLANSTVU

Kmetijsko združništvo se je po VIII. plenarni seji GO nadalje razvijalo in utrdilo. Samo lani je v kmetijske zadrugе pripripilo novih 3000 kmečkih gospodarstev, tako da so zajele kmetijske zadrugе konec leta 1957 večino, t. j. 94.000 individualnih kmetijskih gospodarstev.

V članstvu zadrugе je še vedno vključenih premalo žena in mladih. Žene in mladi zadržniki se sicer aktivno udeležujejo v svojih odborih oziroma aktivih. Njihova aktivnost pa se še vedno premalo čuti pri neposrednem delu zadrug. Nedvomno je ta pomanjkljivost v veliki meri posledica dejstva, da žene in mladi zadržniki ne morejo v zadrugi nastopati kot neposredni člani, ker pač niso. Zato mora biti naša skupna naloga, da pritegnemo žene in kmečko mladino v neposredno članstvo in da jim kot polno pravnim omogočimo, da pridejo v večji meri do izraza pri upravljanju in sodelovanju v kmetijskih zadrugah.

ustvarja videz, vsaj pri kmečkih proizvajalcih, da je v kmetijstvu še vedno glavno »proizvodno sredstvo« zemlja, ne pa, da je le pogoj kmetijski proizvod-

VISOKE PROIZVODNJE NI MOGOČE DOSEČI NA KMEČKI NAČIN

Zato nepoglabljeno in praktično pojmovanje kooperacije, ki v njej ne vidi tudi najbolj pravilnega načina delitve dohodka po vložnem delu in torj edinem socialističnem principu, slabi prizadevanost našega kadra za njeno uvajanje. Stare oblike dela našega pospeševanja kmetijstva, ki so šteli danes žive, se defenzivno ponižno ponujajo kmetu-lastniku in celo pospeševalci sami se zadovoljujejo s tem, da je njih delo nagrajevano po njej ne glede na efekt, ki se kaže pri lastniku zemlje. S tem pojmovanjem pa se seveda ne more strinjati družba kot celota, ki terja delitve dohodka predvsem v skladu s vložnimi sredstvi in delom.

Zato je mogoče doseči socialistično kooperacijo le na osnovi novih tehnoloških postopkov, ki lahko dajo visoko kmetijsko proizvodnjo, visoke hektarske pridelke ob relativno nižjih proizvodnih stroških, to se pravi po absolutno nižjih proizvodnih stroških na enoto pridelka. To se nadalje pravi; s kooperacijami lahko uspešno, če smo z modernimi proizvodnimi sredstvi in tehnologijo, ki sloni na kmetijski znanosti, pridelali na ha n. pr. pšenice na 17 stotov, ampak najmanj 35—50 q, koruze ne 23, marveč 60 in več stotov, krompirja ne 150, ampak 400 do 500 q, sadja ne 5000 kg, marveč 3 vagoni in več.

To so sicer visoki donosi in marsikdo še danes misli, da so fantazijski. Ne trdim, da jih je mogoče doseči na večini naših površin, vendar pa je prav, da se potencialne možnosti vidimo, zlasti še, ko razpravljamo o naši socialistični rekonstrukciji kmetijstva. Le v tem primeru bomo lahko mobilizirali vse naše sile, da se bodo vsakodnevno borile, da se jim bomo vse bolj in bolj približevali in jih tudi v veliki meri dosegli. Seveda pa takšne proizvodnje ni mogoče organizirati na kmečki način. Takšno proizvodnjo pa je mogoče doseči le na socialističnih temeljih, pod dobrim strokovnim vodstvom, z modernimi kmetijskimi stroji, z obvladovanjem vsake posamezne faze proizvodnega procesa, s kvalitetnimi semeni, z uporabljenjem primernih količin umetnih gnojil in z dobro organizirano zaščitno službo. Vsega tega torej kmet ni sposoben doseči sam, ampak le skupno s kmetijsko zadrugo.

manjkaje upravnikov in kmetijskih strokovnjakov. Še vedno ima le dve tretjini kmetijskih zadrug upravnika in le vsaka peta kmetijska zadruga kmetijskega tehnika, vse zadrugе skupaj pa le štiri agronome. Torej vidimo, da je stanje kadrov v kmetijskih zadrugah silno poredko, čeprav jim je treba dati priložnost, da se izpopolnijo v obsegu, ki ga predvideva naš perspektivni plan.

stanje zemljišč splošnega ljudskega premoženja in tako najstrože ukrepati, ker tako gospodarjenje tudi ni v interesu samih kmečkih proizvajalcev, ki bodo pri intenzivni živinoreji potrebovali le kvalitetne pašnike. Pri urejanju tega stanja pa je upoštevati možnost intenzivne obdelave zlasti nižinskih pašnikov, ki bi lahko nudili mnogo več za krepitve socialističnih pozicij na vasi. Raztrezene obdelovalne površine je čimprej dodeliti kmetijskim gospodarstvom, čeprav so bolj oddaljene, saj jih bodo lahko uporeabili v zamenjavi pri komasacijah in arondacijah, ali pa jih dodelili kmetijskim zadrugam, da na njih organizirajo družbeno proizvodnjo. Zdati je to toliko lažje, ker že imamo mnogo aktivov mladih zadržnikov, ki radi sprejemajo tako zemljo in jo že obdelujejo kot dobri socialistični gospodarji.

TEMELJI MODERNEJŠE KMETIJSKE PROIZVODNJE SO TUDI NA KOOPERACIJI

Perspektivni plan razvoja kmetijstva, ki ga je sprejela naša skupščina, predvideva na osnovi objektivnih pogojev in potreb izdatno povečanje kmetijske proizvodnje ob znatnem menjanju odnosov na vasi. V celoti moramo povečati kmetijsko proizvodnjo, vstevši kmečko gozdarstvo in postranske dejavnosti, za 61%. To povečanje proizvodnje temelji na utrditvi in usposabljanju socialističnega sektorja kmetijstva, ki bo povečal svojo proizvodnjo za trikrat, in na razvijanju socialistične kooperacije, na racionalnem izkoriščanju zemljišč in rentabilnem vlaganju predvidenih sredstev. To pomeni, da bo stala bodoča modernejša kmetijska proizvodnja na močnejših socialističnih temeljih, ki jih bomo dosegli z razvijanjem socialističnih kmetijskih posestev in s kooperacijo. Plan predvideva znatnejšo družbeno akumulacijo v korist kmetijskih in zadrugarnih organizacij ob večjih

dohodkih tudi samih proizvajalcev. Vse to pa bo lahko dala visoko planirana kmetijska proizvodnja, ki jo moramo doseči tudi zato, da bi tudi kmetijstvo prispevalo k reševanju splošnih gospodarskih problemov, izboljšanju plačilne bilance in dvigovanju življenjskega standarda delovnih ljudi.

Organizacije Socialistične zveze bodo torej lahko prispevale k nadaljnjemu razvijanju kooperacije na vasi le, če jo bodo same pravilno razumele. Drugi problem, s katerim se vsakodnevno srečujemo pri razvijanju kooperacije, je vprašanje, s kakšnimi proizvodnimi koncepti lahko gre kmetijska zadruga ali socialistično gospodarstvo v proizvodno sodelovanje s privatnimi proizvajalci.

Nemogoče si je zamisliti kooperacijo in delitev dohodka na osnovi skupnega vlaganja zadržnikov in članov pri dosedanji ravni in sedanjih produktivnosti kmetijske proizvodnje. Tega, kar že danes pridelava kmet s svojimi primitivnimi proizvodnimi sredstvi in s svojo kmečko agrotehniko, ni pravičen deliti s kmetijsko zadrugo, niti nas sedanj način proizvodnje ne vodi k izpolnitvi perspektivnega plana.

Organizacije Socialistične zveze in naši občinski ljudski odbori se vse bolj zavedajo, da tudi na državnih posestvih ni mogoče izpolniti nalog perspektivnega plana, ki zahtevajo skoraj

popolno tehnično ureditev, t. j. arondacijo, komasacijo, dalje uvedbo specializirane proizvodnje na osnovi modernega tehnološkega procesa, pravilno notranjo organizacijo in stimulativni plačni sistem ter izvedbo novih investicij brez potrebne mobilizacije vseh sil. Prav zato se posveča vse večja skrb izpopolnjevanju delavkega samoupravljanja pri aktivizaciji sindikatov in mobilizaciji celotnega kolektivnega.

Doseženi uspehi pa tudi problemi govore o večji vlogi in rasti socialističnih sil na vasi, govore o aktivnejšem delu organizacij Socialistične zveze na področju socialistične graditve vasi, kažejo, kako uspešno je bilo izvajanje smernic, ki jih je nakazala VIII. plenarna seja Glavnega odbora. Večjo aktivnost so zlasti pokazale organizacije Socialistične zveze ob razpravah o resoluciji, ki jo je v zvezi z nadaljnjim razvojem kmetijstva in zadrugarnosti sprejela Zvezna ljudska skupščina. K razgibanemu delu političnih organizacij na vasi pa je prispevalo tudi delo naše ljudske skuščine, ki je v tem času večkrat razpravljala o problemih kmetijstva in gozdarstva ter sprejela več zelo važnih zakonov.

ZA NAPREDEK KOOPERACIJE JE POTREBNA SISTEMATIČNA POLITIČNA AKCIJA

Mislim, da je osnovna slabost pri razvijanju kooperacije v tem, da nismo uspeli v dovoljni meri aktivizirati naših političnih sil, ki bi se morale zavestno vključiti v to akcijo in ji dati najširši značaj, zato so česti pojavi nezaznavanja in podcenjevanja kooperacije s strani naših političnih in oblastnih vodstev in zato največkrat aktivno dela na razvijanju proizvodnega sodelovanja le ožek krog »zadrugarnih delavcev«. Če ne bomo videli v kooperaciji tudi del našega socialističnega družbenega sistema, za katerega uveljavitev se morajo zavestno vključiti predvsem vse naše politične sile prav tako, kot so se vključile pri razvijanju in uveljavitvi našega sistema delavskega in komunalnega samoupravljanja, tudi v bodoče ni pričakovati znatno večjih uspehov. Za razvijanje kooperacije je torej potrebna najširša in sistematična politična akcija.

To sodelovanje se kaže v praksi v razvijanju najrazličnejših oblik. Tudi samo vlaganje sredstev s strani zadrug je različno: Kmetijske zadrugе vlagajo pri kooperaciji družbena sredstva v obliki kredita, umetnih gnojil, sortnih semen, vrednosti strojnih uslug pri izvajanju zaščitne službe, vrednosti strojnih uslug glede na obdelavo zemlje, sodeležene so lahko v dolgoročnih sredstvi pri plantažni obnovi itd.

Rekordni pridelki, ki so jih leta 1957 dosegla zlasti socialistična posestva v Vojvodini in Slavoniji, so že ogromno koristili tudi našemu kmetijstvu, saj se je na njih osnovi že tudi pri nas v Sloveniji pri mnogih kmetijskih strokovnjakih formiralo mnenje v prid moderne agrotehnike in njenega uvajanja tudi na področju kooperacije. To mnenje pa vse bolj in bolj prevladuje in prav rezultati, ki jih bomo dosegli letos tudi v Sloveniji, kažejo, da se naši kmetijski strokovnjaki zelo hitro in zavestno vključujejo v borbo za moderno kmetijsko proizvodnjo, da nečje biti le svetovalci, ampak zavestni graditelji socializma na vasi, ki edini omogoča take rezultate.

Glede mehanizacije, s katero razpolagajo kmetijske zadrugе, smo že ugotovili, da je še nezadostna in nepopolna ter da ima komaj polovica zadrug strojne odseke, a še ti v celoti ne razpolagajo s kompleksno mehanizacijo, ki je za moderno kmetijsko proizvodnjo neobhodno potrebna. Kljub takemu stanju z mehanizacijo in čeprav so na razpolago investicijski krediti za nabavo mehanizacije, pa moramo ugotoviti, da mnoga zadrugna vodstva niso pripravljena nabaviti prepotrebno in tudi za njih koristno mehanizacijo.

Ti pojavi se velikokrat pojavljajo v zvezi s svojimi aktivnimi deli socialističnih organizacij, največkrat zaradi dejstva, da so v upravnih odborih kmetijskih zadrug še vedno v največji meri »umri kmetovalci«, ki jim vsaj za sedaj, pač zato, ker pri urejanju tržnih pogojev tudi za malo količino pridelkov dobijo dovolj denarja, ni v interesu močna kmetijska zadruga, Mislim, da je najna ponovna ugotovitev, da so kmetijske zadrugе nasploh še vedno pod velikim vplivom in pritiskom drobnoblagovne kmečke stihije, ki hoče razvijati kmetijsko zadrugo le kot dopolnilno individualnim posestnikom.

Položaj kmetijskih zadrug glede na kadrov, ki naj bodo organizatorji kooperacije, je še težji kot glede mehanizacije. Če ana-

Gotovo, da nas ti dve osnovni slabosti ne vodita k pravilnemu razvoju vasi, saj ne upoštevata, da je socialistična graditev možna le ob nenehnem dvigovanju kmetijske proizvodnje, oziroma pozabljata, da sta pospeševanje kmetijstva in socialistična graditev enoten proces, ki ga moramo zagotoviti prav s sodelovanjem kmetijske zadrugе in zadržnikov. To pomeni, da mora vsako tako sodelovanje zadovoljiti ekonomski interes obeh partnerjev, t. j. kmetijske zadrugе, ki vlaga v proces proizvodnje določena proizvodna sredstva in kmečkega proizvajalca, ki lastnika zemlje in de-

luziramo sestav in delo upravnih odborov kmetijskih zadrug, moramo ugotoviti, da se je njih stanje že nekoliko izboljšalo. Vendar je v upravnih odborih št. vedno le 6,5 odstotkov žena zadržnic in le 10 odstotkov mladih zadržnikov, čeprav vemo za njih vsestransko aktivnost. Posebno pa zadrugam pri-

zelišč. Na najboljših travnikih je pridelek za 30 do 50 odstotkov manjši zaradi suše. Kakovostno bo letošnje seno mnogo slabše od lanskega, ker prevladujejo stebla, v katerih je samo 30% beljakovin. V listih pa 70%, katerih pa je letos zelo malo. Živina, ki je bila navajena boljše krme, se sploh ne žre, ker je v travji preveč vlaknen, zato na nekaterih socialističnih posestvih možnost krav pada, prav v dobi, ko je bilo navadno mleka največ.

Po suši so najhuje prizadeti hrboviti kraji, kjer travo samo enkrat kosijo. Travniki so tu popolnoma rjavji in to v času, ko bi morala biti vegetacija najbujnejša. Na splošno lahko računamo, da bo letošnji pridelek sena za 30% nižji od lanskega. Če bi morali temu ustrezno poklati 30% živine več kot znaša običajni zakol, bi to pomenilo katastrofo za slovensko živinorejo. Takih načinov pa ni, da bi lahko nadomestili celoten izpad krmske letine, lahko pa za izpad ali primanjkljaj precej omilimo z različni ukrepi.

Precej si bomo pomagali tudi, če bomo po stniščih zasejali čimveč krmskih rastlin. Ajda je od vseh kultur najmanj zanesljiva; večkrat nam ne povrne niti semena. Zato letos omejimo setev ajde na minimum in posejmo koruzo za zeleno krmo (pitnik). Tudi sončnice lahko posejemo, vendar ne skupaj s koruzo, ker hitreje rastejo od nje. Vse premalo pri nas seje-

mo kavro (rumeno kolerabo), ki ima isto hranilno vrednost kot korenje. Lahko jo presajamo kot pesjo, lahko pa jo posejemo po strnišču kot repo. Mnogi jo puščajo prek zime kar na polju, zlasti če je bila jesen drobna. Se je čas za setev kolerabe za sadike, ki bodo do žetve dovolj zrastle za posajanje, pesno seme pa bi morali namakati, da bi preživeli, rastline pa zalivati. Tudi setev repe omejimo. En kilogram pese, kolerabe ali korenja zaleže za 2 kg repe. Zato posadimo raje več pese na račun repe. Če bomo zmanjšali površine ajde na račun pitnika, pese in kolerabe, bomo znatno nadomestili izpadek sene.

Omilimo posledice majske suše

Sloveniji deževalo. Padlo je od 10 do 20 mm dežja. Premalo ga je bilo za vse kulture, ker je namočilo zemljo samo od 5 do 10 cm ali komaj kaj globlje. Da bo otava bujnejša, hitro pokosimo travo, v kolikor tega nismo storili, pokosimo travnike pa pognojimo z dušičnimi umetnimi gnojili, 200 kg kalciamosapetra ali nitromonkala bo dovolj za 1 ha travnika. Kdor pa ima gnojnice, naj z njo po dežju pognoji travnike. Če bi hoteli izdatneje gnojiti z umetnimi gnojili, bi se morali poslužiti še kalijeve soli in superfosfata. Ker pa je naša težnja, da povečamo zlasti količine krme, bomo to dosegli z dušičnimi gnojili brez kalijevih in fosfornih.

Po planinskih pašnikih na Tolminskem bo spet živahno. Na sliki planina Matavjur. Inž. A. Simončič

KOLEDAR
Četrtek, 12. junija: Cedomir.
Leta 1944 so na današnji dan...

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE
NA BOLNIŠKOVEM DOMU OB 20. DO 7. ure zjutraj ob nedeljah in praznikih ves dan.

ZDRAVSTVENI DOM CENTER:
dr. Kozak B. Vistia, Miklošičeva 24, telefon 39-151. Za obiske otrok ista telefonska številka.

ZDRAVSTVENI DOM RUDNIK:
dr. Velikonja Valentin, Ambulanta Ilanška cesta 3. Za obiske otrok ista telefonska številka.

ZDRAVSTVENI DOM MOSTE:
dr. Zitko Marija, Zdravstveni dom Moste, Kerkova 5, telefon 21-589. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 20-330.

ZDRAVSTVENI DOM SISKRA:
dr. Voglar Zlatko, Celovška cesta 34, telefon 21-608.

ZDRAVSTVENI DOM BEZIGRAD:
dr. Selina Miroš, Velikovska 7, telefon 21-201.

ZDRAVSTVENI DOM VILCI:
dr. Stok Miloš, Cankarjeva 10, telefon 21-519. Nedeljska dežurna služba v ambulanci Mirje Trga mladinskih detovih brigad 3, od 8. do 11. ure telefon 21-797.

Na medicinski fakulteti je promovirala tovarišica Jospina Doventar. Čestitajo kolegi in znanci!

Maturanti klasične gimnazije v Ljubljani, letnik 1944, so završili študij. Čestitajo kolegi in znanci!

Maturanti klasične gimnazije v Ljubljani iz leta 1943 se zberemo ob 15-letnici maturo v soboto, 14. junija pri Čadu pod Rožnikom. Vabljani vsi!

SVIŽE SRNJAKE V KOŽI nudi gostinskih podjetjem, menzani in mesničarstvu Ljubljana za Slovenijo, Ljubljana, Titova c. 21.

Delavski oder v Ljubljani vabi vse, ki so se prijavili za sodelovanje pri upraviteljski komisiji JETZUSOVI APOSTOLI, 12. junija ob 10. uri.

Društvo ekonomistov v Ljubljani, sekcija za teorijo in praksi, sta sporocila, da bo v petek 13. junija 1958 ob 19.30 uri v prostorih Društva LRS za združene narode, Cankarjeva cesta 5-II, razgovor o problemih planiranja gospodarstva v ZDA.

UPOKOJENCI — SISKRAJI! 18. junija se bliža, to je zadnji dan za vložitev pokojninskih predvseh zahtev. Upravitelji, oglašite se v naši pisarni, Gasliška 9, če tega še niste storili. Zveza upokojencev — podjetnica, Ljubljana-Siska.

Podjetja in urade, ki želijo zvišati število izvodov revije »Sodobna pisarna« za svoje delovne enote, prosimo, da to sporočijo upravitelju revije, kako dolgo bodo brezplačno na voljo, če pridejo ponjo — Uprava, Ljubljana, Povšetova 33-a.

GLEDALISKA DRAMA
Četrtek, 12. junija ob 20: O'Neill »Dolga dneva potovanje in noč«. Abonma 15. (Preostale vstopnice se že v prodaji.)
Petek, 13. junija ob 20: Zmavc »V pristanu so orehove lupine«. Abonma U. (Preostale vstopnice se že v prodaji.)

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

Zaradi bližnjega zaključka sezone Koncert junija letos in ker zapade v tem mesecu zadnji, deseti abonmajski obrok, ponovno naprošamo abonente SNG, da poravnajo zastonj do 20. junija letos, po 20. junija bodo Merliar, Znesli izterjali po inkasnatih na domu, kar bo povzročilo abonentu večji strošek za izterjavo.

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

Zaradi bližnjega zaključka sezone Koncert junija letos in ker zapade v tem mesecu zadnji, deseti abonmajski obrok, ponovno naprošamo abonente SNG, da poravnajo zastonj do 20. junija letos, po 20. junija bodo Merliar, Znesli izterjali po inkasnatih na domu, kar bo povzročilo abonentu večji strošek za izterjavo.

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

Zaradi bližnjega zaključka sezone Koncert junija letos in ker zapade v tem mesecu zadnji, deseti abonmajski obrok, ponovno naprošamo abonente SNG, da poravnajo zastonj do 20. junija letos, po 20. junija bodo Merliar, Znesli izterjali po inkasnatih na domu, kar bo povzročilo abonentu večji strošek za izterjavo.

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

Zaradi bližnjega zaključka sezone Koncert junija letos in ker zapade v tem mesecu zadnji, deseti abonmajski obrok, ponovno naprošamo abonente SNG, da poravnajo zastonj do 20. junija letos, po 20. junija bodo Merliar, Znesli izterjali po inkasnatih na domu, kar bo povzročilo abonentu večji strošek za izterjavo.

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

Zaradi bližnjega zaključka sezone Koncert junija letos in ker zapade v tem mesecu zadnji, deseti abonmajski obrok, ponovno naprošamo abonente SNG, da poravnajo zastonj do 20. junija letos, po 20. junija bodo Merliar, Znesli izterjali po inkasnatih na domu, kar bo povzročilo abonentu večji strošek za izterjavo.

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

Zaradi bližnjega zaključka sezone Koncert junija letos in ker zapade v tem mesecu zadnji, deseti abonmajski obrok, ponovno naprošamo abonente SNG, da poravnajo zastonj do 20. junija letos, po 20. junija bodo Merliar, Znesli izterjali po inkasnatih na domu, kar bo povzročilo abonentu večji strošek za izterjavo.

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

Zaradi bližnjega zaključka sezone Koncert junija letos in ker zapade v tem mesecu zadnji, deseti abonmajski obrok, ponovno naprošamo abonente SNG, da poravnajo zastonj do 20. junija letos, po 20. junija bodo Merliar, Znesli izterjali po inkasnatih na domu, kar bo povzročilo abonentu večji strošek za izterjavo.

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

Zaradi bližnjega zaključka sezone Koncert junija letos in ker zapade v tem mesecu zadnji, deseti abonmajski obrok, ponovno naprošamo abonente SNG, da poravnajo zastonj do 20. junija letos, po 20. junija bodo Merliar, Znesli izterjali po inkasnatih na domu, kar bo povzročilo abonentu večji strošek za izterjavo.

OPERA
Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozna »Triptihon«, B. Adamič »Po našem ljubljenskem mestu«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 13. junija Zaprt.

PREDAVANJA
Slovensko kemsko društvo obvešča, da bo predaval profesor dr. J. A. Hedvall (Svedska) o temi »Kemija trdnih snovi in njena tehnična uporaba«. Predavanje bo v četrtek 12. junija ob 12. uri v predavalnici inštituta »Jožef Stefan«, Ljubljana, Jamova 39. Vjdanje vabljeno!

OBJAVA
Predor Tehniške visoke šole v Dresdenu prof. dr. inž. Horst Peschel bo predaval o režimu študija in liku inženirja v Vzhodni Nemčiji. Predavanje bo 12. junija v veliki predavalnici Rudarskega oddelka, Askerčeva 24, s pričetkom ob 9. uri. — Vabljeno!

MARIOR
Četrtek, 12. junija.
Dežurna lekarna: »Tabore, Trg revolucije 3.

RADIO
5.00—8.00 Prenos sporeda Radija Ljubljana, 8.00—8.35 Domače vesti, 8.35—8.45 Zborovske skladbe Emla Adamiča, 8.45—9.15 Prenos sporeda Radija Ljubljana, 9.15—9.30 Domača poročila, 9.30—9.45 Zabavna glasba, 9.45—10.00 Z magnetofonom in beležko napolni, 10.00—10.15 Skladbe slovenskih avtorjev, 10.15—10.30 Instrumentalni ansambel, poleta Majda Gruntar in Aleksander Kovčak, 10.30—10.45 Prenos sporeda Radija Ljubljana.

SOLSTVO
Po 90 členu Uredbe o ustanovitvi in javni podjetji in obrotov razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Center.

JUGOSLOV. LOTERIJA
Poročilo o žrebanju 144. kola, ki je bilo 10. maja v Kopru.

OBVESTILA
Poliklinika v Ljubljani obvešča vse zdravstvene zavode na področju OLO Ljubljana, ki se za laboratorijske preiskave poslužujejo laboratorijev Poliklinike, da bodo od 12. junija dalje zaradi trenutnega pomanjkanja laboratorijskega osebja laboratorijske preiskave v omejenem obsegu.

RAZSTAVE
Po retrospektivni razstavi del akademskega kiparja Lojzeta Dolinarja bo strokovno vodstvo v petek, 13. junija ob 18. uri. Vabljeno na ogled prve katarske retrospektive.

RAČUNOVODSTVOM GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ!
Kmalu bodo izšle naše znane vsakolejne izdaje:
»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958 godinu«

»Priručnik za knjigovodje - kontiste«
— za uporabo novega kontnega plana —
Prva in edina izdaja te vrste izpod peresa naših najboljših strokovnjakov in praktikov.

»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958«
Naša znana stalna letna izdaja renomiranih strokovnjakov, naših sodelavcev, s popolnimi primeri, navodili in knjiženjem po novem kontnem planu. — Izdaja v latinici.

»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958«
Naša znana stalna letna izdaja renomiranih strokovnjakov, naših sodelavcev, s popolnimi primeri, navodili in knjiženjem po novem kontnem planu. — Izdaja v latinici.

»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958«
Naša znana stalna letna izdaja renomiranih strokovnjakov, naših sodelavcev, s popolnimi primeri, navodili in knjiženjem po novem kontnem planu. — Izdaja v latinici.

»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958«
Naša znana stalna letna izdaja renomiranih strokovnjakov, naših sodelavcev, s popolnimi primeri, navodili in knjiženjem po novem kontnem planu. — Izdaja v latinici.

»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958«
Naša znana stalna letna izdaja renomiranih strokovnjakov, naših sodelavcev, s popolnimi primeri, navodili in knjiženjem po novem kontnem planu. — Izdaja v latinici.

»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958«
Naša znana stalna letna izdaja renomiranih strokovnjakov, naših sodelavcev, s popolnimi primeri, navodili in knjiženjem po novem kontnem planu. — Izdaja v latinici.

»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958«
Naša znana stalna letna izdaja renomiranih strokovnjakov, naših sodelavcev, s popolnimi primeri, navodili in knjiženjem po novem kontnem planu. — Izdaja v latinici.

»Priručnik za izradu periodičnih obračuna privrednih organizacij za 1958«
Naša znana stalna letna izdaja renomiranih strokovnjakov, naših sodelavcev, s popolnimi primeri, navodili in knjiženjem po novem kontnem planu. — Izdaja v latinici.

KINO
SPOROČILO ZA ČETRTEK
KINO »UNION«: ameriški barvni glasbeni film »NEZNI AKORDI«. V glavni vlogah Liberace in Dorothy Malone. Predstave ob 17. in 21. Ob 19. matineja: premiera slovensko-italijanskega koproducijskega barvnega filma »VELIKA SINJA CESTA«. Igrata Yvka Montand in Alda Valli.

KINO »KUMUNA«: ameriški film »MOJH SEST KAZNJENCEV«. Predstave ob 17. in 21.
KINO »SLOGA«: premiera ameriškega barvnega pustolovskega filma »GOSPODAR BALLANTRAEA«. V glavni vlogi Errol Flynn, Tednik F. N. 23. Predstave ob 17. in 21.

KINO »VICA«: amer. barv. cinema-scope western »Belo Perce«: Robert Wagner in Debra Paget. Predstave ob 17. in 21.
KINO »SISKA«: ameriški barvni film »SKRIVNOSTNO MOCVIRJE«. Tednik F. N. 23. Predstave ob 17. in 21.

LETNI KINO »BEZIGRAD«: ameriški barvni western »PONY EXPRESS«. Tednik: Skozi ves svet. Predstave ob 20. 30. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.
Predprodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9 do 11 in od 15 dalje.

MARIOR KINO »LMI«: kotičnik 8. sovjetski barvni film »CVRČEK«. Predstavi sta vsak dan ob 10. in 15. uri. Film je primeren za starejšo mladino.
TRIGLAV: italijanski barvni film »Vredni Tednik v glavni vlogi Pierre Cressoy, Anna Maria Ferrero. Predstave ob 16., 18. in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

LETNI KINO DOM JLA: ameriški film »ZASUZNJENO MESTO«, ob 20.30 uri.
»LITOSTROJ«: češki barvni film »NEKOC JE ŽIVEL KRALJ«, ob 20.30 uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.
SENTVID »SVOBODA«: italijanski film »PREPOVEDANE ZVEZE«, ob 18. in 20.
VEVCE: mehiški film »MENU«, ob 18. in 20.

CRNUCE: japonski film »LEGENDA O UGETSU«, ob 20.
DOMZALE: madžarski barvni film »MOJ DED IN JAZ«, ob 18. in 20.
KAMNIT DOM: italijanski film »NARJISKO ZABLODE«, ob 18. in 20.
DUPLICA: italijanski film »ON IZ SANJ«, ob 20.
BLED: poljski film »POKOLENJE«, ob 18. in 20.30.

NOVO MESTO »KRKA«: ameriški film »PADLI ANGELE«, ob 18. in 20.
KRANJ »STORIC«: ameriški barvni film »NA OVINKU REKE«, ob 18. in 20.15.
KRANJ »PARTIZANI«, ameriški film »ABOT IN COSTELO V TUSKI LEGIJI«, ob 20.15.
RAZDOVLICA: nemško-francoski barvni film »POT V RAJI«, ob 20. uri.

JESENICE »RADIO«: angleški barvni film »SPANSKI VRTNAR«, ob 18. in 20.
JESENICE »PLAVZ«: francoski film »ZLA SREČANJA«, ob 18. in 20. uri.
PTUJ: ameriški film »Dobra ZEMlja«, ob 20.
MUSKA SOBOTA: ob 20. sovjetski barvni film »NESMRTNI GARNIZON«.

Grosistično trg. podjetje »USNJE, LJUBLJANA, Gradišče 10, 15če
VEČ UČENCEV za trgovine s čevlji v Ljubljani.
Pogoj: dovršena nižja gimnazija. — Pisarne ponudbe pošljite najkasneje do 20. junija 1958. 3612-R

ZAHVALE
ZAHVALA
Ob bridki izgubi mojega ljubega sina VLADIMIRJA LIPOVŠKA se iskreno zahvaljujem vsem soročnikom, prijateljem in znancom ter vsem, ki so ga spremlili na njegov zadnji dom. Prav prisrčno hvala duhovščini za spretnost vsem, ki so kakorkoli soodstvali z menoj ter poklonili cvetje.
Zalučeta mama Lipovšek Marija Ljubljana-Polje, 11. junija 1958

UMRLI
Umrla je naša mama, stara mama, sestra in teta MARIJA CEGLAR
Pokopali je bomo v Stični dne 12. junija ob 9 uri. Zalučoji sinovi in hčere ter ostalo sorodstvo Stična, 12. junija 1958

UMRLI
V 83. letu starosti mi je umrla moja ljuba teta IVANKA BUZAN
Pogreb nepozabne in drage pokojnice bo v četrtek 12. junija 1958 ob 16. uri iz Janezove mrliške veže na Zalah.
Zalučoji nekak ing. France Končar, žena Hedvika ter ostalo sorodstvo.

UMRLI
VSEM STUDENTOM SPOROČAMO ZALOSTNO VEST, DA JE UMRIL TOVARIS
JELKO TAVŠ
UPRAVNIK AKADEMSKEGA KOLEGIJA
POGREB NEPOZABNEGA POKOJNIKA BO V ČETRTEK, 12. JUNIJA 1958 OB 16.30 IZ NIKOLAJEVE MRLIŠKE VEŽE NA ZALAH.

UMRLI
UNIVERZITETNI ODBOR ZVEZE STUDENTOV IN UNIVERZITETNI KOMITE ZVEZE KOMUNISTOV

JELKO TAVŠ
UPRAVNIK AKADEMSKEGA KOLEGIJA
POGREB NEPOZABNEGA POKOJNIKA BO V ČETRTEK, 12. JUNIJA 1958 OB 16.30 IZ NIKOLAJEVE MRLIŠKE VEŽE NA ZALAH.

IZDAVAČKO-STAMPARSKO PREDUZEČE
BEOGRAD, Prizrenska 6, poštni p. 479.
Tekoči račun 101-T-972.

IZDAVAČKO-STAMPARSKO PREDUZEČE
BEOGRAD — Prizrenska 6, poštni p. 479.
Tekoči račun 101-T-972.

JELKO TAVŠ
UPRAVNIK AKADEMSKEGA KOLEGIJA
POGREB NEPOZABNEGA POKOJNIKA BO V ČETRTEK, 12. JUNIJA 1958 OB 16.30 IZ NIKOLAJEVE MRLIŠKE VEŽE NA ZALAH.

ZAMENJAM: malo rabljeno mlatilno znamke Kodol & Böhm; Diesel motor Seuling 18 HP, skoraj nov; zapravilivec z olistnimi ostri; ter nekaj kmetijskih orodja za tovarni avto-prekuznik (kipar) ali traktor za prevoz in kmetijstvo. Isto tudi prodam. Vodnik, Podturk štev. 23, pošta Sentvid, telefon 31-343.

MIZARSKA POMOČNIKA: za stavbena dela sprejemna - Naslov v ogl. odd. 12731-1

VIAKARJA za čuvajsko oziroma vratarstvo službo sprejemna - Nastop takoj. Naslov v oglasnem oddelku. 12731-1

KLJUČAVNICARJE, pomožnega sodarja in navadne delavce za delo v proizvodnji sprejme industrijsko podjetje v Ljubljani takoj ali po dogovoru. Naslov v ogl. oddelku. R 12731-1

ADMINISTRATIVNO MOČ z znanjem stroještva in materialnega knjigovodstva sprejemno takoj. Ponudbe pošljite na gornji naslov. Naslov v ogl. odd. 12731-1

KVALIFICIRANE LIVARJE, strugarje in ključavničarje, rezkalca in varilca ter kurjača za centralno kurjavo, pričneje struzanje, navadne delavce za pričetek odsluženim vojaškim rokom sprejemno takoj. Stanovanj nimamo. Uničata, Ljubljana, Celovška cesta 22. R 12731-1

FINANČNEGA KNJIGOVODJO in administrativno moč potrebuje Trgovsko podjetje Lesce. Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. Nastop službe takoj ali po dogovoru. R 1701-1

KLJUČAVNICARJE, elektromehanike, obrtnike, pručeno in mehanično delo sprejme, ki mu največ vesele do ključavničarske in elektro stroje sprejme takoj. Elektro strojno podjetje "TIKI", Ljubljana, Trata Stevičeva 12. R 12731-1

DOBRO FRIZERSKO z znanjem barvanja sprejemna. Nastop takoj ali po dogovoru. Ponudbe pošljite na gornji naslov. Ogl. odd. 12731-1

SOPIRJA B ali C kategorije za lokalno vožnje sprejme trgovsko podjetje "Koznik", Ljubljana, Trata Stevičeva 12. R 12731-1

GOSPODINJO, najraje upokojenko, potrebuje za gospodinjstvo v županščini. Naslov v oglasnem oddelku. 12776-1

ROMIJA za sklepanje in odprevanje delovnih razmer; Tohačne tovarne v Ljubljani, razpisna delovna mesta za več nekvalificiranih delavcev za skladniška dela in transport. Nastop službe takoj ali po dogovoru. - Plača po tarifnem pravilniku. - Interesenti naj se zaležejo v personalnem oddelku Tohačne tovarne Ljubljana, Trata Stevičeva 12. R 1716-1

GOSTILJA V LJUBLJANI sprejme dve točaki, Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. Ogl. odd. 12731-1

FOTOGRAFSKEGA VAJENCA - sprejme Foto Demšar, Ljubljana, Stari trg 8. 12149-3

RESTAVRACIJA - »Gospodinjstvo« - razpisuje Ljubljana, vam nudj vsak dan sveže čevapčiče-raznjacke. Pristna istrska in štajerska vina. - Vsak večer pred 22.00. 12228-11

MIRNO DEKLE (šče skromno stanovanje, najraje v bližini Viča. Popoldne pomaga karkoli. Ostalo po dogovoru. Nastop v oglasnem oddelku. 12731-1

UPORABNO potrebuje za eno leto starega otroka od 8. do 12 ure. Ponudbe pod »Zanesljivo« v ogl. oddelku. 12718-2

VAJENCO za ortopedsko in kmetijsko stroko ter vajenke za čuvajsko prešivalno sprejemno - Ortopedsko podjetje »Seča«, Ljubljana, Linhartova cesta 31c. 12816-3

SIVILSKO VAJENKO sprejemno takoj. Naslov v ogl. odd. 12803-3

VAJENKA, ključavničarskega sprejme Zaidarski Jakob, Ljubljana, Trzaska cesta 32. 12899-3

VAJENKE in vajence za trgovino z živilj sprejme trgovsko podjetje z živilj »Grimada«, Ljubljana, Celovška cesta 43. 12731-1

VAJENKA, ki ima vesele do soboslikarske in plešarske stroje sprejemna. Sebanik Blaž, Ljubljana, Vidovdanska cesta številka 2. 12733-3

KMETIJSKA ZADRUGA RADEČE ugodno prodaja: kinoprojektor nem. na ozki trak; mlatilnico na tresala; benolski motor 7 KS vse uporabno. Prednost pri nakupu imajo državna podjetja in zadrudne organizacije. - Po 15 dneh po objavi pa jih bomo prodali tudi privatnim kupcem. R 1713-1

SVOJ LETNI DOPUST boste preživelj prijetno in poceni

v JELSI na Hvaru

Informacije in rezervacije privatnih sob:

TURISTIČNI BIRO

JELSA

3593-R

Obrtno podjetje

»OPREMA«

Slovenj Gradec,

sprejme

VEČ

MIZARSKIH

POMOČNIKOV

Službo lahko nastopijo takoj. - Stanovanje za samce je preskrbljeno. Prošnje pošljite na gornji naslov. 3573-R

Celjska tiskarna - Celje

Trg V. Kongresa 3

sprejme takoj

dva kvalificirana ali visokokvalificirana

ROČNA ALI STROJNA

STAVCA

Neopremljen kabinet za za samca je na razpolago v novem bloku. Ponudbe čimprej upravljiskarne!

3577-R

VAJENKA ali vajenke sprejme - frizerski salon v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 12800-3

TOVARNI AVTO Hansa-Lovd, tritonski, v voznem stanju, 1,5 t. tovorni avto Ford-Gaz z novo 7-sedežno kabino in novim kasornim, potreben manjšega popravila, prodamo. Avlo-moto drustrvo Ptu. R 1732-4

NOVO UVOŽENO KOLO s pristavnimi predam. Naslov v oglasnem oddelku. 12825-4

OSEBNI AVTO Opel-Olympia tipa 1937, prodaja ugodni cen. - Klavnica in mesnica Hrastnik - Interesenti naj se javijo v upravljalni pisarni. 12822-4

PISALNI STROJ poceni prodam. Ogl. odd. 12830-1

DVA AVTO PLASCA, 640X13. - Continental, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 12830-1

MIZARJI Ugodno prodam tračni lesnobrusilni stroj. Informacije: Zupan, Ljubljana, Obirska 21 - ali Sršen B., Selo 14, v Vodice nad Ljubljano. R 1271-4

STABILNI MOTOR (doje) 5 KS, v posenu, ugodno prodam. Matija Mijarac, Pavla Omrzel, Bizeljsko 2 pri Brezicah. 12771-4

OSTREŠJE 16x8, malo rabljeno, prodam. Crna vas 131. 12749-1

OTROSKI VOZICEK, bel, dobro ohranjen, ugodno prodam. Založnik Njegusova 12. 12749-1

POSTELJNICE dobre obrabljene, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 12747-4

RADIO KOMAJ, štiricevni, poceni prodam. Završana, Metelkova 5. 12744-4

FIZIOLOVKE, lepe, smrekove, palice za paradižnike, vrtno kole za privzovanje dreves, dobite pri Trgovskem podjetju »Kurivo«, Ljubljana, na Viharjevi cesti, Rimski cesti, Dolenski cesti in v Polju pri Ljubljani. R 1609-4

KROGLE za balinanje, komplet kupim. Ponudbe: Gerbec, 12744-4

VZDLJIV STEDILNIK, malo rabljen, kupim. Naslov v oglasnem oddelku. 12804-3

BRIVSKO-FRIZERSKI SALON - dobro vpeljan, prodam takoj ali po sporazumu. - Ponudbe pod »Dobro idoč« v oglasni oddelku Slov. por. 12779-7

SOBO prazno ali opremljeno za leto leto potrebujem kjerkoli, v Ljubljani, Grem tudi za sestanovanje. Ponudbe pod »Dobro plačnik« v ogl. odd. 12811-9

VAJENKO sprejme takoj frizerski salon »Sivka«, Ljubljana, Trata Stevičeva 6. 12753-3

KLJUČAVNICAR, poročen, šče stanovanje kjerkoli v Ljubljani. Grem tudi za hišnika. Pismene ponudbe: Bežak Gabriel, Ljubljana, Robova 18. 12808-9

POSTENO TOVARISICO sprejemna na stanovanje, Zakrajšek Jakob ob Savi, dobiče v PŠati štev. 7. 12768-10

SOBO potrebuje mlad preprost fant, Grem za sestanovanje. Pismene ponudbe pod »Pridam po dogovoru« v ogl. odd. 12775-9

HISNI SVETI Sprejemem slašči prostor, ki ga je mogoče preurediti v stanovanje. Ponudbe pod »Mirna zakonca« v oglasni oddelku. 12768-9

VISOKO NAGRADO dam za ka-kišniškoj prazno sobo v bližini Ljubljane. Naslov v oglasnem oddelku. 12703-9

ENOSOBNO STANOVANJE (podstrešno v pritlični hiši) v bližini nam Ponudbe pod »15. junij« v ogl. odd. 12762-9

KABINET s kavčem oddam mirni osebi za čas počitnic. Ponudbe pod »Ljubljana-center« v oglasni oddelku. 12758-9

ZA ENOSOBNO STANOVANJE za dve osebi dam 800.000 din brezobrestnega posojila. Naslov v oglasnem oddelku. 12757-9

VELIKO NAGRADO dob tisti, ki mi preskrbi prazno sobo. Ponudbe pod »Krojač« v oglasni oddelku. 12746-9

ZAMENJAM STANOVANJE (soba, kabinet, kopalnica) v Mestnih blokih v Šiški za enako ali večje v mestu ali okolici. Ponudbe v ogl. odd. pod »Pojtete«. 12743-9

SOBO, opremljeno ali neopremljeno, nujno potrebuje mirna vasa dan odstotna. - Ponudbe pod »Gorenjka« - tulj« v ogl. oddelku SP. 12735-9

DOŽIVLJENSKO OSKRBO nudim samostojnemu upokojenec starejšemu vdovcu, ločencu ali ženski, ki mi odstopi prazno sobo v centru ali bližini. Sem inteligentna z nekaj premoženja. Ostalo po dogovoru. - Ponudbe pod »Dogovor« v oglasni oddelku SP. 12765-9

TOV. VERA MARTINEC! Prosim vrnite kovček, ki ste ga 7. junija zametali na motorjem vialni in dvignite Vašega! - Potočnik Ivanka, hotel »Orel«, Maribor. 12789-10

DNE 6. junija od 8. do 10 ure je bila na trati Ljubljana-Ptuj stojna izgubljena električna avtosirena TAM 4500. Javit: »Celuloza«, Medvodce. R 1710-10

CRNO JOPIČO, izgubljeno 7. junija vrnite proti nagradi na - Skočjici, v gostilni. 12772-10

MOSKO URO, izgubljeno v nedeljo 8. junija od Hrastja do Sv. Jakoba ob Savi, dobiče v PŠati štev. 7. 12768-10

NA POTI od Vira pri Domžalah do Kranja sem v nedeljo izgubil fotoaparat. Laika v usmenj. torbici. Poštenega najditelja naprošam, da ga proti nagradi vrne na naslov: Siard Jože, Domžale, Rojska 31. 12741-10

AKTOVKO, ki jo je navidezno znana oseba pomotoma vzela dne 7. junija v gostilni Goljar, Celovška štev. 275, naj vrne predvesem tablice, in isti kostilni. 12740-11

LETOVANJE NA MORJU! Penzion 550-580, otroci 275 din. »Turistični kamp« Omišali, otok Krk. R 1706-11

TOVARISICO, pošteno, sprejemna na stanovanje, Zakrajšek Alojz, Dolenski cesta 304. 12734-9

KOTEKS

podjetje za promet s kožami, kožnimi odpadki, strojili, odpadki od klanja, LJUBLJANA, Kidričeva 3

obvešča svoje odjemalce in dobavitelje, da je NOVA STEVILKA BANČNEGA RAČUNA: 600-11

KOTEKS, Ljubljana 1-83

kar naj upoštevajo pri svojih nakazilih. Prosimo naše dobavitelje, da nam takoj sporoče nove številke njihovih bančnih računov, da bomo mogli neovirano izvrševati nakazila in plačila za tekoče dobave.

Opozarjamo na nove telefonske številke: 23-081, 23-082 in 23-083

3611-R

JOPIČI HLACE DEŽNI PLAŠČI

BLAGO ZA MOŠKE IN DAMSKE OBLEK

Najboljše kvalitete!
Po najugodnejših cenah!

BELTRAME

TRST, Corso Italia 25
GORICA, Corso Verdi 39

Kolinska tovarna hranil Ljubljana sprejme v stajno službo

kvalificiranega kleparja in kvalificiranega strojnega ključavničarja

Prerja: odslužen vojaški rok in stanovanje v Ljubljani. Osební dohodek po tarifnem pravilniku. 3592-R

Komisija za razpis mest direktorjev pri občinskem ljudskem odboru Beltinci razpisuje mesto

UPRAVNIKA
Obrtne delavnice »Splošno pleškarstvo« Beltinci

Pogoj: obrtni mojster v plešarski stroki ali pomočnik s petletno prakso. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom in dokazili o strokovni usposobljenosti in praksi naj kandidati pošljejo občinskemu ljudskemu odboru Beltinci do 30. junija 1958. 3575-R

Po 21. členu Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. list FLRJ, št. 52/57) razpisuje komisija Oblo Skofja Loka za razpis direktorskih mest

mesto DIREKTORJA
Tovarne klobukov »ŠEŠIR« Skofja Loka

Pogoji: 1. a) inženir kemije s 5-letno prakso, b) strojni inženir s 5-letno prakso, c) diplomiran ekonomist s 5-letno prakso; 2. srednješolska izobrazba z 10-letno prakso v sorodni stroki; 3. klobučarski mojster z najmanj 15-letno prakso.

Prijave pošljite do 28. junija 1958 oddelku za gospodarstvo in komunalne zadeve OBLO Skofja Loka - Komisiji za razpis mesta direktorja Tovarne klobukov »Šešir« Skofja Loka. 3591-R

»RASICA«, tov. čipk in pletenin. Gameljne pri Ljubljani sprejme

VAJENCE SIVILJSKE IN PLETILJSKE STROKE

Pogoj: za pletilje 4 razr. gimnazije; za šivilje 4 razr. gimnazije s popravnim izpitom iz tujeja jezika ali dokončanini 3 razredi gimnazije.

Sprejemni izpiti bodo 7. julija 1958 v tovarni »Rasica«, Gameljne, iz matematike in slovenščine iz snovi 2. gimnazije. Prednost imajo dijakinje iz Ljubljane in okolice ter kandidatje zunanjih obratov Slučna, Ambrus, Horjul. Prošnje z zadnjim spričevalom pošljite upravi podjetja. 3470-R

ZAHVALA. Ob boleštni izgubi naše nadvse ljubljene in nepozabne mame

MARIJE MILELJ roj. ERJAVEC

se najpristrčneje zahvaljujeva vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in kakor koli izrazili sožalje.

Sinova Franc in Gustav z družinama.

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE PRI PODJETJU

„Svila“, Maribor

razpisuje po členu 7, 11 in 27 temeljnega zakona o štipendijah naslednje

štipendije:

1. ZA SREDNJO TEHNIŠKO TEKSTILNO SOLO V KRANJU - tkalski odsek in
2. ZA SREDNJO TEHNIŠKO TEKSTILNO SOLO V KRANJU - oplemenilski odsek.

Prošnja za dodelitev štipendije pošljite upravi podjetja najpozneje do 15. julija 1958. Prošnji priložite naslednje listine:

- a) prepis zadnjega šolskega spričevala;
- b) potrdilo o vpisu v šolo;
- c) potrdilo o otroškem dodatku ali potrdilo o premoženjskem stanju;
- č) potrdilo, da še ne prejema štipendije.

Pri dodeljevanju štipendije imajo prednost otroci padlih borcev iz NOB in otroci staršev, ki so zaposleni v tem podjetju.

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE
»SVILA« - MARIBOR

„Svila“, Maribor

SPREJME 6 VAJENCEV za novoustanovljeno Tekstilno šolo v Mariboru, kjer se bodo teoretično in praktično v treh letih izučili za strojnike tovarniških naprav tekstilne industrije.

Pravico do sprejema imajo vsi državljani FLRJ v starosti od 14 do 17 let, ki so uspešno dovršili tri ali štiri razrede gimnazije ali osemletko.

Intresenti naj predložijo personalnemu oddelku podjetja:

1. lastnoročno napisano prošnjo kolkovano s 30 din
2. zadnje šolsko spričevalo;
3. rojstni list (izpisek);
4. lastnoročno napisan življenjepis

3579-R

Komisija za štipendije pri podjetju

Industrija platnenih izdelkov JARŠE, p. Domžale

razpisuje po členu 7 in 27 Temelnega zakona o štipendijah ter po sklepu delavskega sveta z dne 28. maja 1958

štipendijo na Zobotehniški šoli

Višina štipendije je urejena z Odlokom v višini štipendij (Uradni list FLRJ št. 33-1958).

Pri podelitvi imajo prednost posilci, katerih starši so zaposleni v tem podjetju in sirote iz NOV, ki imajo svoje bivališče v občini Domžale. 3594-R

UNIVERZA V LJUBLJANI

IN KURATORIJ STUDENTSKIH DOMOV

IN MENZ

JAVLJATA ZALOSTNO VEST, DA JE UMRL

JELKO TAVŠ

DOLGOLETNI UPRAVNIK
AKADEMSKEGA KOLEGIJA

ZASLUŽNEGA SODELAVCA
BOMO OHRANILI V LEPEM SPOMINU.

LJUBLJANA, 10. JUNIJA 1958.

UNIVERZA IN KURATORIJ

ZAHVALA. Ob hudi izgubi našega dragega

VIKTORJA GARZAROLIJA

se pristrčno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v tako hudih trenutkih stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Silvu Steglju, ki je pokojniku do zadnjega lajšal trpljenje, vsem darovalcem cvetja, govornikom za ganljive besede, pevskemu zboru, lovčem za častno spremstvo in vsem, ki so v tako velikem številu spremlili pokojnika na zadnji poti. Razdrto, 12. junija 1958.

GARZAROLI - TAVČAR

SPOROČAMO ZALOSTNO VEST, DA JE 10. JUNIJA 1958 PO HUDI BOLEZNI UMRL TOVARIS

JELKO TAVŠ

UPRAVNIK AKADEMSKEGA KOLEGIJA V LJUBLJANI

POGREB BO V ČETRTEK, 12. JUNIJA 1958, OB 16.30 IZ NIKOLAJEVE MRLIŠKE VEŽE. SLAVA NJEGOVEMU SPOMINU!

LJUBLJANA, 10. JUNIJA 1958.

UPRAVA AKADEMSKEGA KOLEGIJA
UPRAVNI ODBOR AKADEMSKEGA KOLEGIJA
STUDENTSKI SVET AKADEM. KOLEGIJA
SINDIKALNA PODRUŽNICA STUDENTSKIH DOMOV IN MENZ

Prenehalo je utripati zlato srce naše nadvse ljubljene mame, stare mame in prababice

MARIJE ZRNIKOVE

vdove zdravnika

K zadnjemu počitku jo bomo spremlili v petek, 13. junija 1958, ob 17. uri od hiše žalosti na zagorsko pokopališče.

Zalujoči: prof. Flora por. Pitamic, Vida vdova Mastnak, prof. Zora Zarnik, zet Maks Pitamic, vnuk dr. Tomo Pitamic z ženo Lilijo in pravnučinja Jagoda Pitamic.

Zagorje ob Savi, Ljubljana, Zagreb, 11. junija 1958.

DROBIZ

NA RODITELJSKEM SE- STANKU v Stuttgartu so stariši zahtevali, naj bi bila nedelja šolski dan, ker bodo le tako mogli stariši, ki so med tednom zaposleni, izrabiti nedeljo za počitek. Ta zahteva je izzvala ogrožene razprave.

V TOKIU so PROSLAVLJALI dan azijskih iger. Gostom na cast so izobesili nacionalne zastave narodov, ki so se udeležili te manifestacije. Med svetčanostmi pa so ugotovili, da je zmanjkalo z drogov okrog tisoč zastav. Vlada je javno pozvala tatove po časopisu, naj vrnejo zastave, ker gre za cast Japonske. Tatovi pa niso bili sentimentalni...

S COLNOM CEZ AFRISKI KONTINENT potuje skupina petih ameriških znanstvenikov. Pot jih pelje od Mozambiqua na obali indijskega Oceana tja do izvirov Zambezija, od tod pa po reki Zambezi skozi Tanganiko proti zahodu do Atlantika.

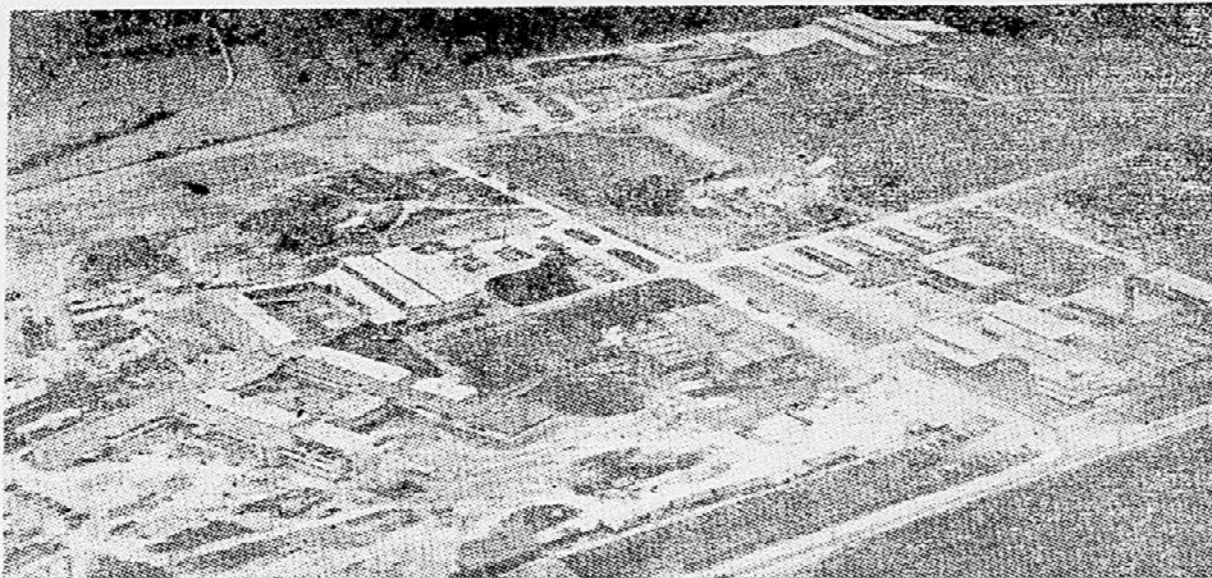
32.000 DOLARJEV NAGRADJE je prejel osemletni Charles Jefferson, ki je najbolje odgovarjal na novyški oddaji televizije »Vse ali nič« (podobno naši oddaji »Kaj veš, kaj znaš«). Mali Charles se ne obiskuje šole, je pa znal povedati, da je Lasa glavno mesto Tibeta. Ulan Bator prestolnica Mongolije in da so bili Trajan, Hadrijan, Antonij in Nerva najboljši vladarji starega Rimar.

2.900 KILOMETROV JE PREVOZIL v kajaku eskimski lovec, ko se je pri lovu na tujnje izgubil blizu Gronlanda. Zaradi viharja se ni mogel vrnil na domačo obalo. Veslal je in vmes počival vse do obale Nizozemske. Med potjo se je hranil s surovimi ribami in oljčkami, ne da bi bil voh.

HORMON ZA RAST dobivajo iz kitove hipofize. Dosej so ga izločali le iz hipofize opice, ker hormoni drugih živali ni uporaben.

Učenje z úpisništvom

V ZDA je število učencev, ki se uče na dopisnih tečajih, večje od števila novo vpisanih študentov na vseh ameriških univerzah in kolegijih skupaj. Najštevilnejši so tečajniki knjigovodstva. Menda je kar 25% ameriških knjigovodij pridobilo diplome po opravljenem dopisnem tečaju. Podobno je z inženirji. V ZDA je okoli štiri sto takih dopisnih šol.

Gradnja laboratorijev Evropske organizacije za raziskavanja nuklearne energije v Meyrunu pri Zenevi je zelo napredovala. Slika kaže desno zgoraj z zemljo zasuti kanal 25-GeV-Protosinhrotrona. Nad njim je velika dvorana za poskuse. V sredini je sinhroklostronska dvorana za 600 milijonov elektrovoltoev, ki že obratuje. Konstrukcija te dvorane je arhitektonska posebnost. Levo so osrednje delavnice in upravna poslopja. Na skrajni desni je električna centrala s kurilnico.

Vremenoslovje in gozdarstvo

Meteorologi in gozdarski strokovnjaki severnoameriških držav Montana in Idaho so sklenili z združenimi napor prepričati strašne gozdne požare, ki jih v teh krajih pogosto povzročijo strele. Nabrali so s se dragocenih izkušenj. Nevitne oblake napoje s srebrno joduro, tako da se kapljice vode preminjajo v led. S tem hočejo prepričati naraščanje ozroma večanje oblakov tik pred nevihto. Nastanek in razvoj nevihte pa spremljajo z radarskimi napravami.

V letih 1940 do 1955 je bilo v dvanajstih državah ZDA ob Pacifiku in na področju Skalnatih gora (Rocky Mountains) okoli 100.000 gozdnih požarov, ki so jih povzročile strele. Če bo nova metoda uspešna, jo bodo začeli uporabljati tudi v drugih državah Severne Amerike.

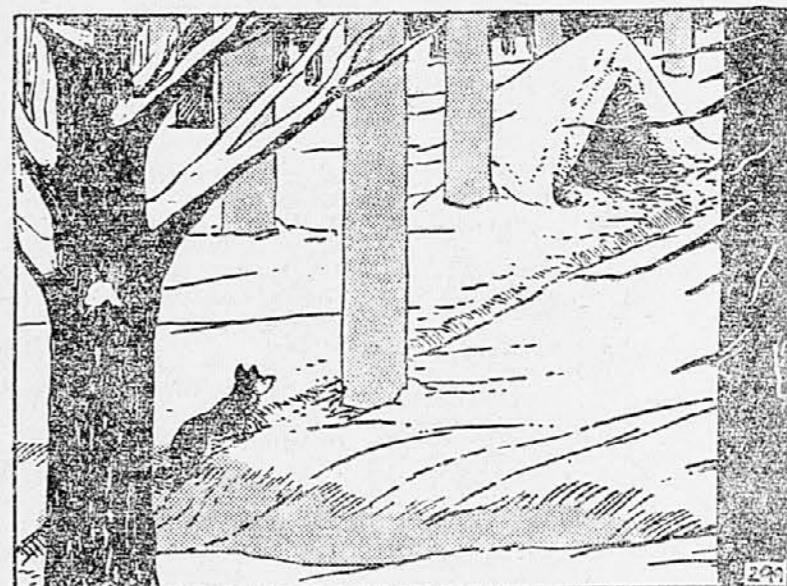
J.O. CURWOOD

BAREE

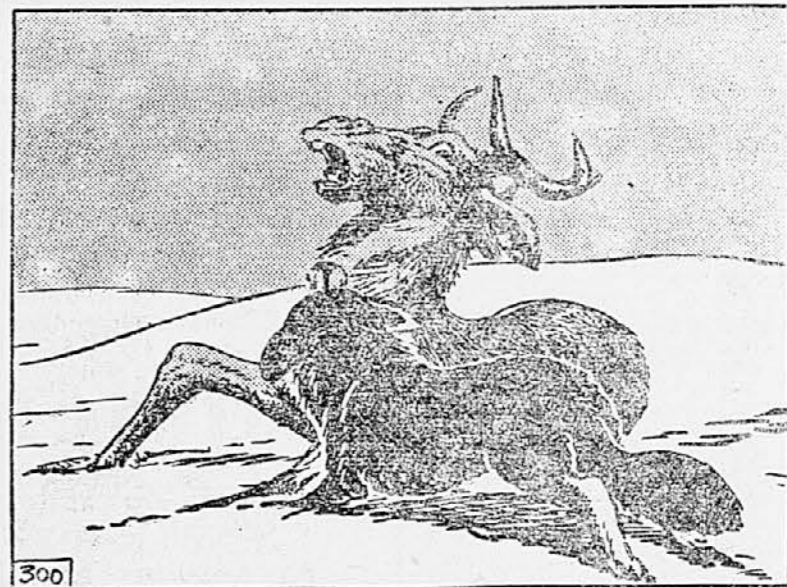
RIŠE: MIKI MUSTER

298. Zjutraj je nadaljeval pot. Ni več živahno tekal. Zlastno je spudvil rep, kakor da bi bil bolan. Upanje, da bo našel Nepeeso, je izginalo. Vendar se je vseeno napotil proti drugi Pierrotovi kolibi. Raziskoval je tudi nastavljene pasti. Našel je veliko zajcev in ni hodil lačen. Ko je našel kolibo prazno, ni bil preveč razočaran.

299. Vrnil se je nazaj na Grey Leon, k Nepeesinemu domu. Potoval je počasi. Na pogorišču ni opazil nobenih sprememb. Nekaj dni je preživel v prazni pasji ogradi in se vedno iskal Nepeeso. Iskal je brez posebnega upanja. Hoja od pogorišča do prepada in do šotorčka mu je postala vsakdanja navada. Nekega dne je to opustil.

300. Preselil se je v šotor in spal na odejah, s katerimi so je bila pokrivala Nepeesa. Tu je preživel zimo. Živel je kot osamljen izgnanec in iz dneva v dan je postajal bolj podoben volku. Preživljal se je z lovom in postajal vedno močnejši nasprotnik jelenov, losov in drugih velkih živali. Razvijal se je v orjaka svoje pasme.

Puščava Tarr se bo spremenila

V Indiji, blizu Tilvara, so začeli graditi velike namakalne naprave. V tem kraju se začneja prekop Rajastan, ki velja za največji prekop oziroma vodni tok sveta. Napajal naj bi pusto in redko obljubeno, velikansko peščeno puščavo Tarr (Indijska puščava). Dolga je 800 in široka nad 100 km ter se razteza severno in severozahodno od Rajastana, kjer preide v peščene stepe Sinda. Tu dežuje le redkokdaj. Podtalno vodo je najti šele v globini 120 metrov. Lakota je v tej pokrajini žalostna nadloga.

Načrt za naprave, s katerimi bi namakali puščavo Tarr, ni nov. Indijska vlada se ukvarja s to mislijo že deset let. Toda

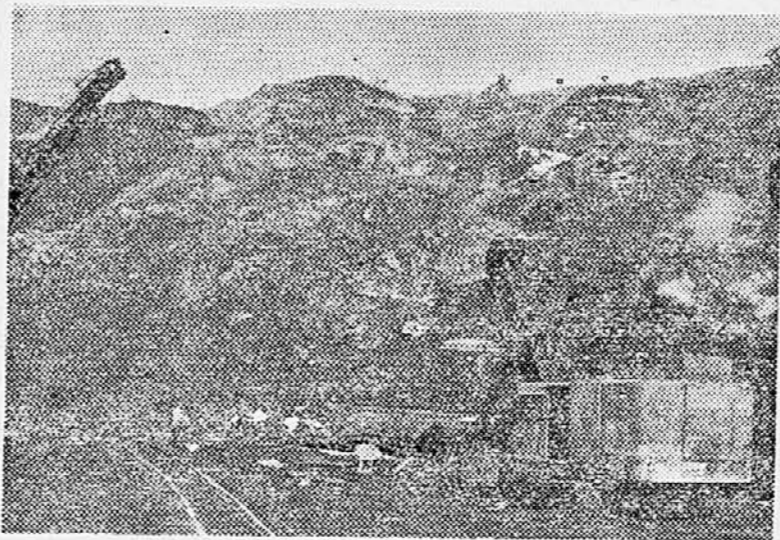
sele lani ko so dogradili prekop Rakra — Nagal v Pandžabu, je bilo mogoče začeti delo pri rekopu Rajastan. Vodna pot se začne ob izlivu rek Sutlej in Bewar. Prekop bo dolg 685 km. Računajo, da ga bodo dokončali v desetih letih.

Tam, kjer se raztezajo sedaj peščena tla, bodo zrastle žitna polja, pašniki, naselja, vasi in mesta. Sto tisočim, posebno brezposelnim poljedelcem li

beguncem, bo prinesel ta nečrt blaginjo.

Indijska vlada upa, da bodo prihranili po končanih delih letno več milijonov deviz, ki so jih porabili doslej za nakup žita v tujini. Prepričani so, da bodo z zboljšanjem civilizacije

napravili red v Rajastanu in ga bodo s tem prenehala ropanja, ki so katerikrat posledica lakote. V New Delhiju pričakujejo, da bodo naseljenci radj delali na tej rodovitni zemlji in da bodo opustili nomadsko življenje.

Zunanji kop rudnika Banovići

Plutonij

Pridobivanje čistega plutonija je zelo težavno. Ta radioaktivna kovina nastaja pri jedrskih reakcijah — v naravi je ni. Ker je plutonij torej zelo radioaktiven, se ga smejo dotikati le kovinske roke, ki jih vodi človek iz za varovalnega zidu. Spravljajo ga v inertni atmosferi žlahtnega plina argona. S kisikom se takoj veže v plutonijev oksid. Čisti plutonij pridobivajo iz njegovega oksida ali fluorida s segrevanjem v atmosferi argona. Na svetu ga je le nekaj gramov v čistem stanju.

Iz Amerike v Evrope pod morjem

Tretja ameriška podmornica na atomski pogon »Skite« je pred dnevi preplula Atlantski ocean od Amerike do Evrope v osmih dneh in 11 urah, ne da bi izplavala na površino. Elektronski tehnik ing. David Seymour je po srečnem prispevju v Anglijo izjavil, da je s to potjo do-

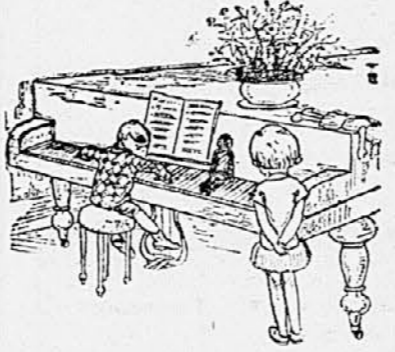
kazana sposobnost plovbe atomskih podmornic na večje razdalje. »Lask bi mislil, je dejal ing. Seymour, »da mora biti osemdnevno bivanje v morski globini dolgočasno, pa ni tako. Posadka je dan in noč — seveda izmenično — popolnoma zaposlena, kajti opazovati je treba okoli sto tisoč najodobnejših aparatov in instrumentov, to pa zahteva vso pozornost visokokvalificiranih pomorskih strokovnjakov. Razen tega je treba proučevati veliko novih stvari; za dolgočasje torej ni časa.«

Podmornica je dolga 103 m in ima 3180 ton. Potovanje je poteklo mirno. Niso pa objavili, koliko je bila proga dolga, in kakšni globini je podmornica plula in s kakšno brzino.

Idealna mestna četrt v Berlinu

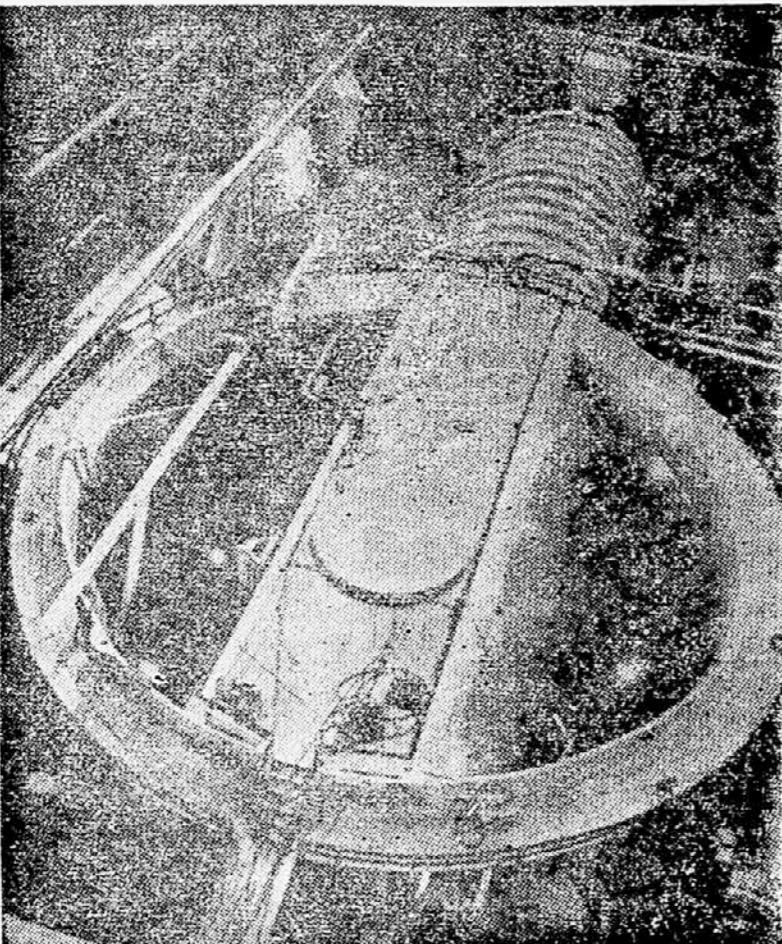
V mnogih mestih se pojavlja zaradi naglega razvoja vprašanje, kako zgraditi za prebivalce cenena, udobna in moderna stanovanja. V okviru mednarodne razstave arhitekture v zahodnem Berlinu poskušajo odgovoriti na to vprašanje mnogi svetovno znani arhitekti. Med reko Spree in severnim robom Tiergartna naj bi zrasla idealna četrt, kjer bo stanovalo 1600 berlinskih družin. Pri tem načrtu sodelujejo poleg nemških arhitektov tudi svetovni strokovnjaki kot Grosius in Mies van der Hobe (ZDA), Aalita (Finska), Jaenecke in Samuelson (Švedska) ter Niemeyer.

OTROSKA

— Ne upam si, ko sešem do zavore! —

OGLAS
v SLOVENSKEM POROČEVALCU
GOTOV
USPEHI

Slika prikazuje montažo atomskega reaktorja v tanker. Reaktor zavzame zelo veliko prostora zaradi zaščitnega oklepa, ki mora zadrževati nevarne žarke. Prostor so pridobili s tem, ker na taki ladji ni skladišča za premog ali nafto. Konstruktorji pa se niso povedali, kaj bi se zgodilo z radioaktivnim reaktorjem v primeru brodoloma...

»Zato, ker kot vi nista mogla verjeti, da bi človek lahko odklonil pet sto dolarjev samo zato, ker kovček ni njegov.«

Woodfinch je odkimal. »Ne more biti samo to. Prepričana sta bila, da bosta tako in tako dobila kovček. Mislila sta, da bosta zvedela kaj drugega. Zakaj?«

»Prižgal sem cigareto, ki sem jo držal v rokah. Vžigalico sem vrgel v njegov pepelnik. »Zdi se mi, da sta prišla na to misel, ko sem jima povedal, da delam pri tvrdki Redfern. Ne morem vam povedati, zakaj, ker ne vem. Morda je bilo tudi kaj drugega. Morda zato, ker je Howard Pine, ki je povozil Teacherja, rekel Vitalu, da se mu zdi, da je Esther...« umolknil sem. Najrajši bi si bil odgriznil jezik.

Woodfinchu sta zaigrala koticika ustnic, kar je bilo zanj že širok nasmeh. »Zapomnite si, da pred policijo ne morete nič skriti.« Poiskal je med papirji na mizi natipkan kos papirja. »Davi je Howard Pine identifičial truplo Jasperja Vitala kot človeka, ki ga je obiskal včeraj nekaj minut po šesti uri zvečer. Vital mu je povedal, da se piše Webster, da je Teacherjev prijatelj in da išče Teacherjev kovček.

Woodfinch se je ozrl name. »To vse skupaj ne pomeni nič,« sem rekel. »To misel je Vital položil Pinu na jezik.«

»Samo ob sebi res ne,« je pritrdil Woodfinch. »Prav gotovo ne toliko, da bi Vitala prepričalo o vaši zvezi s Teacherjem. Toda nekaj ga je. Nekaj važnejšega kot dejstvo, da ste odklonili njegovih pet sto dolarjev. Kaj menite, kaj?«

»Ko bi le vedel.« Naslonil sem se z rokami na kolena. »Nadaljujmo,« je rekel Woodfinch. »Vital je ukazal Larryju, naj vas odpelje na Coney Island. In zakaj ni pustil, da bi Larry ostal pri njem, dokler ne bi odprl prtljajnika? Varneje bi bilo, če bi vas oba peljala. Zakaj takšna naglica?«

»Tudi to sem vam razložil že sinoči. Vital me je hotel spraviti proč, preden bi prišla ven moja žena, da bi videla, kaj me zadržuje, ali da bi se pridružila razgovoru. Ko me je Esther poklicala skozi okno, je moral že po mojem obrazu uginiti, da bom podivjal, če bi bila ona v nevarnosti. Ko bi prišlo do streljanja, pa bi morala zbežati brez kovčka. Razen

tega sta me hotela imeti živega, da bi izvedela tisto, kar sta mislila, da vem. Vital je delal z glavov.«

»To pa to. Tako, da so mu jo zdrobili z železno palico.« — ki je bila v prtljajniku in je bilo treba samo seči po njej.«

Woodfinch je izpraznil pipo, jo očistil z mezincem in odprl mošnjo za tobak. »Zdaj smo pa tam, kjer ste vi junak. Pravite, da ste bili v armadi.«

»Sedemnajst mesecev.«

»Ste bili v kaki bitki?«

»Doživel sem samo bombardiranje in obstreljevanje. Bil sem v intendantici.«

»Ali niste hoteli do strelne črte?«

»Delal sem to, kar so mi ukazali. Razumem se na avtomobile, zato so me dali k jeepom. O vsem tem se kaj lahko prepričate, čeprav ne razumem, kakšno zvezo ima vse to.«

»Bratec,« je rekel Scavuzzo in bingljaj z nogami, »ničesar ni, kar mi ne bi vedeli o tebi. Vse jutro smo poizvedovali.«

»Zakaj pa potem vsa ta vprašanja?«

»Zdelo se mi je,« je rekel Woodfinch in se pogladil z vročo pipo po licu, »da bi se nekako razumeli, če bi se človek, ki je bil vaju bojov na nož, lotil oboroženega človeka v avtomobilu.«

»Ali se vam zdi, da nisem videti takšen, kaj? Poslušajte, kaj pa sem mogel zgubiti? Peljal me je v mučenje in smrt.« Scavuzzo je vzela cigaro iz ust, se posmešnil in jo vtaknil nazaj.

Obrnil sem se k njemu. »Kaj boste morda trdili, da nikdar ne najdete umorjenih ljudi v Brooklynu? Kaj boste rekli, da še nihče ni bil mučen na Coney Islandu, v Flatbushu, Day Ridgeu ali kje drugje v Brooklynu? Ali trdite, da je bil Murder Inc. samo časopisna raca?«

»S tem smo razčistili,« je rekel Scavuzzo. Tokrat sem se posmešnil jaz. »Prav,« je rekel Woodfinch. »Torej bili ste prepričani, da

vas pelje v smrt. Zato ste se obrnili k njemu, ga udarili tako od blizu in ga nocahtirali, še preden vas je lahko ustrelil.«

»Njegova pozornost je veljala avtomobilu, ki naju je prehitel. Tistemu, ki ga je vozil človek s krivim nosom.«

»O tem bomo govorili kasneje. Precej močni ste, da ste ga lahko pospravili z enim samim udarcem.«

»Saj sem.«

Scavuzzo je vstal in prišel naokoli, da bi me videli v obraz. »Da, res ste dobri. Zlasti v izmišljanju izgovorov.«

Nisem se zmenil zanj. »Bil sem prvak divizije v boksu v Franciji,« sem povedal Woodfinchu.

»Poklicni boksar?« Woodfinch se je skoraj začel zanimati. »Samo amater. Niste preveč dobro poizvedovali, če niste zvedeli, da sem bil finalist za zlato rokavico, ko sem bil mlad. Bil sem previsok za svojo težo in tehnike nisem obvladal preveč dobro, zato me je nasprotnik v finalu premlatil in sem izgubil po točkah. Toda zmeraj sem imel dober udarec in sinoči sem dal Larryju svojega najboljšega. Pa ne samo enega.« Prijazno sem se nasmehnil Scavuzzu. »Ali bi radi praktično demonstracijo?«

»O ti capin ti!« je rekel Scavuzzo. Poročnik Woodfinch se je smejal. Vsi smo ga začudeno pogledali. Sredi smeja je umolknil, pri čemer je bil videti nekoliko v zadregi, in na obraz si je spet potegnul uradno masko.

»Sedi, Scavuzzo,« je mirno rekel. »Prav, imate čudovit udarec, gospod Breen, in nocahtirali ste Larryja. Toda on je gangs.« Zakaj je ga vrgli iz avtomobila? Zakaj ga niste rajši odpeljali v najbližjo policijsko stražnico?«

»Po poti bi lahko zavedel in nisem se hotel ukvarjati z njim. Hotel sem priti domov čimprej, da bi se prepričal, če je z Esther vse v redu.« »Kor sem vedel, je bilo prav mogoče, da je Vital vendarle odšel v...« — takoj potem, ko je Larry odpeljal.

»Saj ste rekli, da je gentleman, da se ne bi bil ukvarjal s...« — »Kaj pa naj bi mu verjel?«

»Po poti bi lahko vzeli policajca s seboj.«

